

Thomas Voigt Lund

Fra: [redacted]
Sendt: 1. september 2016 14:50
Til: UD-CJU - Høringssvar; Thomas Voigt Lund
Emne: sagsnr. 16/036557

AppServerName: esdh-ufm-koncern
DocumentID: 16/036557-05
DocumentIsArchived: -1

Hej

Jeg står i den situation, at jeg med ængstelse har fulgt med i forslaget om en begrænsning af bacheloruddannelser.

Min egen baggrund er, at jeg i længere tid har ønsket at starte på jura, men var meget tæt på at afslutte en anden bachelor på Østeuropastudier. Jeg kom frem til, at der da ikke kunne være nogen, der kunne have interesse i, at jeg af rent strategiske årsager skulle stoppe min bacheloruddannelse 1/2 før dens afslutning (januar 2017). Min plan var at afslutte uddannelsen og dernæst starte på bacheloruddannelsen på jura. Det synes jeg heller ikke var en helt dårlig kombination.

Jeg håber, man i forslaget vil huske, at mange, som i mit tilfælde, kan have planlagt deres fremtid ud fra, at det tidligere intet problem var at tage flere bacheloruddannelser. Da jeg startede på min bacheloruddannelse i 2013 havde jeg ingen anelse om at det ville lukke mine muligheder for senere at skifte retning eller supplere med en anden bacheloruddannelse. Det ville være groft på den måde at straffe folk bagudrettet for noget, de ingenting kunne have vidst om, da de startede.

Det kunne f.eks. være ved ikke at gøre reglen gældende for bacheloruddannelser, der er påbegyndt eller afsluttet før, at forslaget blev vedtaget.

KH

[redacted]

Styrelsen for Videregående Uddannelser

1. september 2016

Sagsnr. 14-654

**Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om
adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af
dobbeltuddannelse)**

Hermed bekræftes modtagelsen af høringsbrev fra Uddannelses- og
Forskningsministeriet, Styrelsen for Videregående Uddannelser af 31. august
2016 vedrørende ovennævnte.

Rederiforeningen har noteret sig bemærkningerne om muligheder for at meddele
dispensation fra begrænsningen af dobbeltuddannelse bl.a. som følge af
helbredsmæssige forhold. Dette vil kunne imødekomme de behov der på vores
område måtte opstå for dobbeltuddannelse, hvis fx de særlige helbredskrav der
gælder på vores område måtte sætte en stopper for en forsat erhvervsmæssig
karriere til søs.

Rederiforeningerne har herudover ikke bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Bertil Hohlmann
+45 33 48 92 54
bho@shipowners.dk

Thomas Voigt Lund

Fra: Tina Voldby <tvo@teknig.dk>
Sendt: 5. september 2016 09:30
Til: UD-CJU - Høringssvar; Thomas Voigt Lund
Emne: sagsnr. 16/036557"

AppServerName: esdh-ufm-koncern
DocumentID: 16/036557-07
DocumentIsArchived: -1

Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

TEKNIQ vil gerne kvittere for at blive hørt vedrørende Lovforslaget om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (begrænsning af dobbeltuddannelser)

TEKNIQ finder at lovændringen er fornuftigt, da hovedformålet er at begrænse dobbeltuddannelser for personer, der allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau.

TEKNIQ hæfter sig dog ved, at der på bekendtgørelsesniveau vil blive fastsat regler for dispensation og generelle regler for undtagelser. Det finder TEKNIQ helt afgørende da personer pga. fx tilskadekomst ikke længere kan anvende sin uddannelse, ligesom der vil være tilfælde, hvor uddannelsen bliver forældet.

Med venlig hilsen

Tina Voldby, Underdirektør

Direkte 7742 4238   Mobil 2012 8283   tvo@teknig.dk

Paul Bergsøes Vej 6   Telefon 4343 6000   teknig@teknig.dk
2600 Glostrup   Fax 4343 2103   www.teknig.dk

TEKNIQ
TEKNIQ er en af de største tekniske virksomheder i Danmark

TEKNIQ repræsenterer ca. 2800 tekniske installationsvirksomheder. Installationsbranchen beskæftiger 42.000 medarbejdere og har en årlig omsætning på 47 milliarder kroner. Medlemsvirksomhederne beskæftiger sig med tekniske installationer, primært indenfor det autoriserede område.

Follow us on

LinkedIn

Få styr på de nye elsikkerhedsregler

Thomas Voigt Lund

Fra: Sune Friis Krarup <Sune.Friis.Krarup@dgi.dk>
Sendt: 12. september 2016 09:48
Til: Thomas Voigt Lund
Cc: Søren Brixen
Emne: Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)
Vedhæftede filer: Høringsbrev - begrænsning af dobbeltuddannelse.pdf; Udkast til lovforslag - begrænsning af dobbeltuddannelse - 31 8 2016.pdf; Høringsliste - begrænsning af dobbeltuddannelse.pdf

AppServerName: esdh-ufm-koncern
DocumentID: 16/036557-08
DocumentIsArchived: -1

Køre Thomas Voigt Lund

DGI har ikke bemærkninger til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser.

Mvh Sune

Venlig hilsen

Sune Friis Krarup
Idrætspolitisk chef

DGI | Vester Voldgade 100 | 1552 København V
Direkte 79 40 49 00 | Mobil 20 51 58 67
sfk@dgi.dk | www.dgi.dk

**Hold fingeren
på pulsen**

Klik her og læs mere
om DGI Landsstævne

Fra: Thomas Voigt Lund [<mailto:tv@uds.dk>]

Sendt: 31. august 2016 15:26

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; atvmail@atv.dk; ac@ac.dk; Info-Akademiraadet <info@akademiraadet.dk>; mail@arkitektforeningen.dk; A-RAADET - enhedspostkasse <council@akkr.dk>; a@aarch.dk; organisation@c3.dk; rektor@cbs.dk; cbs@cbs.dk; A-AKKR - hovedpostkasse <akkr@akkr.dk>; eva@eva.dk; Innovationsfonden <kontakt@innofond.dk>; holstorama@gmail.com; info@dmix.dk; info@shipowners.dk; dtu-rektor@adm.dtu.dk; dtu@dtu.dk; da@da.dk; dac@dac.dk; info@danskbyggeri.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; kontakt@firmaidraet.dk; dif@dif.dk; di@di.dk; dm@dm.dk; op@co-sea.dk; duf@duf.dk; info@danskeark.dk; design@danishdesigners.com; info@danskeerhvervsakademier.dk; dh@handicap.dk; info@dkkh.dk; dl@landskabsarkitekter.dk; uc-dk@uc-dk.dk; regioner@regioner.dk; fsr@fsr.dk; dsf@dsfnet.dk; dkuni@dkuni.dk; dt@datatilsynet.dk; info@danishdesignassociation.com; info DGI <info@dgi.dk>; lundgren198109@hotmail.com; dk@designskolenkolding.dk; dch@dch.dk; hs@royalacademy.dk; info@kadk.dk; info@eakolding.dk; eal@eal.dk;

eamv@eamv.dk; easi@easi.dk; syd@easv.dk; vest@easv.dk; info@eaaa.dk; kontakt@cphbusiness.dk; eadania@eadania.dk; mail@finansraadet.dk; fa@fanet.dk; finanstilsynet@ftnet.dk; fms@fms.dk; fritforum@fritforum.dk; ftf@ftf.dk; ida@ida.dk; rektor@itu.dk; itu@itu.dk; kl@kl.dk; info@konservativestuderende.dk; kea@kea.dk; info@msk.dk; rektor@adm.ku.dk; ku@ku.dk; tch@lederne.dk; lc@skaf-net.dk; ll@llnet.dk; eikmoen@gmail.com; marnav@marnav.dk; martec@martec.dk; mf@mmf.dk; cosea@co-sea.dk; kab@kons.dk; info@seaman.dk; info@phmetropol.dk; ucc@ucc.dk; uc-dk@uc-dk.dk; pls@pls.dk; carsten@rousing.net; torben.holm@kadk.dk; ahs@aams.dk; lejesvenden@live.dk; soren.n.s@gmail.com; jg@marnav.dk; hsp@fms.dk; info@rigsrevisionen.dk; rektor@ruc.dk; ruc@ruc.dk; Rådet for Erhvervsakademiuuddannelser og Professionsbacheloruddannelser <rep@uds.dk>; sdsformand@sdsnet.dk; mail@simac.dk; post@skipperskolen.dk; stiftelsen@georgstage.dk; forstander@svesoef.dk; info@svesoef.dk; rektor@sdu.dk; js@sdu.dk; sls@dsr.dk; mail@soefartens.org; fg@soefartens.org; pgh@soefartens.org; teknig@teknig.dk; tl@tl.dk; Pernille Trojahn Kristiansen <petk@uds.dk>; Søfartsstyrelsen Hovedpostkasse (SFS) <SFS@dma.dk>; ucl@ucl.dk; ucn@ucn.dk; ucsj@ucsj.dk; ucsyd@ucsyd.dk; viauc@viauc.dk; rektor@adm.aau.dk; aa@aa.dk; rektor@au.dk; au@au.dk; aams@aams.dk

Cc: Adrian Lema <adl@ufm.dk>; Louise Kornmaaler <lok@ufm.dk>; Hanne Meldgaard <hme@ufm.dk>; Bente Olsen <BO@uds.dk>; Eva Jensen <eje@uds.dk>; Jette Søgren Nielsen <jsn@uds.dk>; Peder Michael Sørensen <PMS@uds.dk>; Jens Storm <JST@uds.dk>; Patrizia Marchegiani <pama@uds.dk>; Carsten Aabo <caa@uds.dk>; Rikke Lise Simested <RILS@uds.dk>; Elise Bromann Bukhave <ebb@uds.dk>; Ulf Melgaard <ulf@ufm.dk>; Søren Langelund Klit <skl@ufm.dk>; Jimmy Bruun Felthaus <jbf@uds.dk>; Kim Dehn <kde@uds.dk>

Emne: Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

Hermed sender Uddannelses- og Forskningsministeriet, Styrelsen for Videregående Uddannelser, udkast til forslag til ændring af adgangsreguleringsloven i høring.

Vi beder om bemærkninger **senest fredag den 23. september 2016, kl. 14.00.**

Bemærkninger sendes til jur-hoeringssvar@uds.dk og tvf@uds.dk med angivelse af "sagsnr. 16/036557" i emnefeltet.

Med venlig hilsen

Thomas Voigt Lund
Specialkonsulent
Center for Jura
Direkte telefon: + 45 7231 8664
E-mail: tvf@uds.dk

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
DK-1260 København K
Telefon: +45 7231 7800
Fax: +45 7231 7801
E-mail: uds@uds.dk
Ufm.dk

Thomas Voigt Lund

Fra: Eva Dahl <ed@rigsrevisionen.dk>
Sendt: 15. september 2016 13:51
Til: Thomas Voigt Lund; UD-CJU - Høringssvar
Emne: Rigsrevisionens høringssvar: Forslag til lov om ændring af lov om adgangregulering ved videregående uddannelser (sagsnr. 16/036557) <15198>

AppServerName: esdh-ufm-koncern
DocumentID: 16/036557-09
DocumentIsArchived: -1

Kære Thomas

Vi har gennemgået udkastet til lov om ændring af lov om adgangregulering ved videregående uddannelser (begrænsning af dobbeltuddannelse) med særlig fokus på bestemmelser vedrørende regnskabs- og/eller revisionsforhold.

Vi kan konstatere, at lovudkastet ikke omhandler regnskabs- og/eller revisionsforhold. Rigsrevisionen har derfor ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Eva Dahl
Specialkonsulent

RIGSREVISIONEN

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 83 50

ed@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Fra: Thomas Voigt Lund [<mailto:tv@uds.dk>]

Sendt: 31. august 2016 15:26

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; atvmail@atv.dk; ac@ac.dk; Info-Akademiraadet <info@akademiraadet.dk>; mail@arkitektforeningen.dk; A-RAADET - enhedspostkasse <council@akkr.dk>; a@aarch.dk; organisation@c3.dk; rektor@cbs.dk; cbs@cbs.dk; A-AKKR - hovedpostkasse <akkr@akkr.dk>; eva@eva.dk; Innovationsfonden <kontakt@innofond.dk>; holstorama@gmail.com; info@dmjx.dk; info@shipowners.dk; dtu-rektor@adm.dtu.dk; dtu@dtu.dk; da@da.dk; dac@dac.dk; info@danskbyggeri.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; kontakt@firmadraet.dk; dif@dif.dk; di@di.dk; dm@dm.dk; op@co-sea.dk; duf@duf.dk; info@danskemark.dk; design@danishdesigners.com; info@danskeerhvervsakademier.dk; dh@handicap.dk; info@dkkh.dk; dl@landskabsarkitekter.dk; uc-dk@uc-dk.dk; regioner@regioner.dk; fsr@fsr.dk; dsf@dsfnet.dk; dkuni@dkuni.dk; dt@datatilsynet.dk; info@danishdesignassociation.com; info@dgi.dk; lundgren198109@hotmail.com; dk@designskolenkolding.dk; dch@dch.dk; hs@royalacademy.dk; info@kadk.dk; info@eakolding.dk; eal@eal.dk; eamv@eamv.dk; easi@easi.dk; syd@easv.dk; vest@easv.dk; info@eaaa.dk; kontakt@cphbusiness.dk; eadania@eadania.dk; mail@finansraadet.dk; fa@fanet.dk; finanstilsynet@ftnet.dk; fms@fms.dk; fritforum@fritforum.dk; ftf@ftf.dk; ida@ida.dk; rektor@itu.dk; itu@itu.dk; kl@kl.dk; info@konservativestuderende.dk; kea@kea.dk; info@msk.dk; rektor@adm.ku.dk; ku@ku.dk; tch@lederne.dk; lc@skaf-net.dk; ll@llnet.dk; eikmoen@gmail.com; marnav@marnav.dk; martec@martec.dk; mf@mmf.dk;

cosea@co-sea.dk; kab@kons.dk; info@seaman.dk; info@phmetropol.dk; ucc@ucc.dk; uc-dk@uc-dk.dk; pls@pls.dk; carsten@rousing.net; torben.holm@kadk.dk; ahs@aams.dk; lejesvenden@live.dk; soren.n.s@gmail.com; jg@marnav.dk; hsp@fms.dk; Rigsrevisionen <info@rigsrevisionen.dk>; rektor@ruc.dk; ruc@ruc.dk; Rådet for Erhvervsakademieruddannelser og Professionsbacheloruddannelser <rep@uds.dk>; sdsformand@sdsnet.dk; mail@simac.dk; post@skipperskolen.dk; stiftelsen@georgstage.dk; forstander@svesoef.dk; info@svesoef.dk; rektor@sdu.dk; js@sdu.dk; sls@dsr.dk; mail@soefartens.org; fg@soefartens.org; pgh@soefartens.org; teknig@teknig.dk; tl@tl.dk; Pernille Trojahn Kristiansen <petk@uds.dk>; Søfartsstyrelsen Hovedpostkasse (SFS) <SFS@dma.dk>; ucl@ucl.dk; ucn@ucn.dk; ucsj@ucsj.dk; ucsyd@ucsyd.dk; viauc@viauc.dk; rektor@adm.aau.dk; aa@aa.dk; rektor@au.dk; au@au.dk; aams@aams.dk

Cc: Adrian Lema <adl@ufm.dk>; Louise Kornmaaler <lok@ufm.dk>; Hanne Meldgaard <hme@ufm.dk>; Bente Olsen <BO@uds.dk>; Eva Jensen <eje@uds.dk>; Jette Søgren Nielsen <jsn@uds.dk>; Peder Michael Sørensen <PMS@uds.dk>; Jens Storm <JST@uds.dk>; Patrizia Marchegiani <pama@uds.dk>; Carsten Aabo <caa@uds.dk>; Rikke Lise Simsted <RILS@uds.dk>; Elise Bromann Bukhave <ebb@uds.dk>; Ulf Melgaard <ulf@ufm.dk>; Søren Langelund Klit <skl@ufm.dk>; Jimmy Bruun Felthaus <jbf@uds.dk>; Kim Dehn <kde@uds.dk>

Emne: Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

Hermed sender Uddannelses- og Forskningsministeriet, Styrelsen for Videregående Uddannelser, udkast til forslag til ændring af adgangsreguleringsloven i høring.

Vi beder om bemærkninger **senest fredag den 23. september 2016, kl. 14.00.**

Bemærkninger sendes til jur-hoeringssvar@uds.dk og tv@uds.dk med angivelse af "sagsnr. 16/036557" i emnefeltet.

Med venlig hilsen

Thomas Voigt Lund
Specialkonsulent
Center for Jura
Direkte telefon: + 45 7231 8664
E-mail: tv@uds.dk

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
DK-1260 København K
Telefon: +45 7231 7800
Fax: +45 7231 7801
E-mail: uds@uds.dk
Ufm.dk

Thomas Voigt Lund

Fra: nhse@a2sea.com
Sendt: 15. september 2016 15:45
Til: Thomas Voigt Lund
Emne: I0916-0057 VS: Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregåe

AppServerName: esdh-ufm-koncern
DocumentID: 16/036557-10
DocumentIsArchived: -1

15-09-2016 15:45 Ulla Bjørndal Møller:

Hej Thomas

Mange tak. Vi har ikke kommentarer til forslaget.

If you have any questions, please reply to this email only or [click here to view your incident](#).

Best regards,
Ulla Bjørndal Møller
Director, Head of NHSE Management
Nautical & HSE Management
nhse@a2sea.com
+45 7620 4770
+45 5213 9470

16.09.2016
J-nr.: 82579 / 2331839

**Høring over lov om ændring af lov om adgangsregulering
ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse) "sagsnr.
16/036557"**

Dansk Byggeri takker for muligheden for at afgive hørings svar.

Dansk Byggeri støtter grundlæggende intentionerne i lovforslaget, men finder det positivt, at der lægges op til at give mulighed for dispensation samt mere generelle undtagelser.

Det er således Dansk Byggeris vurdering, at dobbeltuddannelse generelt bør begrænses af samfundsøkonomiske hensyn, men at der kan være tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt at dobbeltuddanne for at dække behov for kvalificeret arbejdskraft.

Venlig hilsen
Dansk Byggeri

Jakob Krohn-Rasmussen
Chefkonsulent

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Styrelsen for Videregående Uddannelser
jur-hoeringssvar@uds.dk
tvf@uds.dk

Sagsnr. 16/036557 – høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (begrænsning af dobbeltuddannelse)

Dato: 19. september 2016

Sags ID: SAG-2016-04560
Dok. ID: 2243683

E-mail: HEC@kl.dk
Direkte: 3370 3422

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 1

KL noterer indledningsvist, at ovennævnte lovforslag fremsættes på baggrund af aftale af 20. maj 2016 mellem regeringen (Venstre), Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti om tilvejebringelse af udestående finansiering i forbindelse med *Aftale om et tryggere dagpengesystem* indgået den 22. oktober 2015 mellem regeringen (Venstre), Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti.

Lovforslaget har til formål at begrænse dobbeltuddannelse ved at regulere adgangen til videregående uddannelse for personer, der allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau.

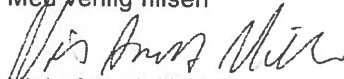
KL lægger overordnet vægt på, at ressourcerne i uddannelsessystemet anvendes med størst mulig målretning i forhold til arbejdsmarkedets behov.

KL kan på den baggrund støtte ændringerne som de følger af lovforslaget, idet der dog fortsat vil være mulighed for at give dispensation fra begrænsningen af dobbeltuddannelse til bl.a. personer, der har en forældet uddannelse og til uddannelser med et særligt arbejdsmarkedsbehov.

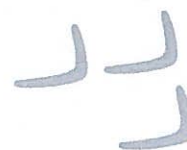
KL hæfter sig i øvrigt ved, at forskellige merituddannelser (fx meritlæreruddannelserne) udbudt i henhold til lov om åben uddannelse ikke berøres af ændringerne, ligesom lovforslaget ikke begrænser adgangen til videregående uddannelse på højere niveau eller adgangen til videregående uddannelse, der finansieres ved delvist statstilskud og delvis deltagerbetaling, i efter- og videreuddannelsessystemet.

Høringssvaret afgives med forbehold for politisk godkendelse, som det ikke inden for høringsfristen har været muligt at indhente.

Med venlig hilsen

Niels Arendt Nielsen

Henrik Casper

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
1260 København K

Sendt til: jur-hoeringssvar@uds.dk og
tv1@uds.dk

19. september 2016

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2016-112-0585
Sagsbehandler
Signe Vestergård
Abildskov
Direkte 3319 3212

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse), Styrelsen for Videregående Uddannelsers Ref.-nr. 16/036557

Ved e-mail af 31. august 2016 har Uddannelses- og Forskningsministeriet, Styrelsen for Videregående Uddannelser anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Udkastet giver ikke Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Kopi af dette brev er dags dato sendt til Justitsministeriet, Lovafdelingen, til orientering.

Med venlig hilsen

Signe Vestergård Abildskov

Graaesvej 27
DK-5700 Svendborg
Tlf. +45 72 21 55 00
mail@simac.dk
simac.dk

Styrelsen for Videregående Uddannelser

Svendborg, den 20. september 2016

Bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

Det er væsentligt for SIMAC, at uddannelserne matcher erhvervets behov og SIMAC finder det derfor hensigtsmæssigt, at der i de generelle muligheder for dispensation og undtagelse er fokus på arbejdsmarkedets behov.

SIMAC har ingen yderligere kommentarer til det tilsendte udkast.

Med venlig hilsen

Jesper Bernhardt
Direktør

Thomas Voigt Lund

Fra: Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser
Sendt: 21. september 2016 19:47
Til: Thomas Voigt Lund; UD-CJU - Høringssvar
Cc: Patrizia Marchegiani; Stefan Lezuik
Emne: SV: Sagsnr. 16/036557 - Høring: Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

AppServerName: esdh-ufm-koncern
ArchiveStatusCode: 3
DocumentID: 16/036557-15
DocumentIsArchived: -1

Til Styrelsen for Videregående Uddannelser

Ved en fejl stod der ikke i den tidligere i dag afsendte e-mail med REP-rådets høringssvar, at rådet ønskede at komme med en anbefaling. I fald der genereres en pulje som følge af de sparede udgifter, der vil være ved en begrænsning af dobbeltuddannelse, anbefaler rådet, at udmøntningen af denne pulje sker på en så lidt bureaukratisk måde som muligt.

Venlig hilsen

Carsten Aabo

Sekretariat for Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Chefkonsulent
Center for Uddannelsespolitik
Direkte telefon: +45 7231 7865
Mobiltelefon: +45 2518 6640

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43, 1260 København K
Telefon: +45 7231 7800

Fra: Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser
Sendt: 21. september 2016 17:42
Til: Thomas Voigt Lund; UD-CJU - Høringssvar
Cc: Patrizia Marchegiani; Stefan Lezuik
Emne: Sagsnr. 16/036557 - Høring: Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Til Styrelsen for Videregående Uddannelser

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslag om adgangsregulering ved videregående uddannelser (begrænsning af dobbeltuddannelse). Rådet behandlede sagen på sit møde 20. september 2016. Da alle organisationer og institutioner, der er repræsenteret i rådet, imidlertid også er særkilte høringssvarer, jf. høringssvarlisten, besluttede rådet, at det ville være mest hensigtsmæssigt, at hver høringssvarer afgiver sine bemærkninger til det tilsendte. Rådet har ikke yderligere bemærkninger til materialet.

Venlig hilsen

Carsten Aabo

Sekretariat for Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Chefkonsulent

Center for Uddannelsespolitik

Direkte telefon: +45 7231 7865

Mobiltelefon: +45 2518 6640

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Styrelsen for Videregående Uddannelser

Bredgade 43, 1260 København K

Telefon: +45 7231 7800

Fra: Thomas Voigt Lund

Sendt: 31. august 2016 15:26

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; atvmail@atv.dk; ac@ac.dk; Info-Akademiraadet; mail@arkitektforeningen.dk; A-RAADET - enhedspostkasse; a@aarch.dk; organisation@c3.dk; rektor@cbs.dk; cbs@cbs.dk; A-AKKR - hovedpostkasse; eva@eva.dk; Innovationsfonden; holstorama@gmail.com; info@dmix.dk; info@shipowners.dk; dtu-rektor@adm.dtu.dk; dtu@dtu.dk; da@da.dk; dac@dac.dk; info@danskbyggeri.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; kontakt@firmadraet.dk; dif@dif.dk; di@di.dk; dm@dm.dk; op@co-sea.dk; duf@duf.dk; info@danskeark.dk; design@danishdesigners.com; info@danskeerhvervsakademier.dk; dh@handicap.dk; info@dkkh.dk; dl@landskabsarkitekter.dk; uc-dk@uc-dk.dk; regioner@regioner.dk; fsr@fsr.dk; dsf@dsfnet.dk; dkuni@dkuni.dk; dt@datatilsynet.dk; info@danishdesignassociation.com; info@dgi.dk; lundgren198109@hotmail.com; dk@designskolenkolding.dk; dch@dch.dk; hs@royalacademy.dk; info@kadk.dk; info@eakolding.dk; eal@eal.dk; eamv@eamv.dk; ejasj@ejasj.dk; syd@easv.dk; vest@easv.dk; info@eaaa.dk; kontakt@cphbusiness.dk; eadania@eadania.dk; mail@finansraadet.dk; fa@fanet.dk; finansstilsynet@ftnet.dk; fms@fms.dk; fritforum@fritforum.dk; ftf@ftf.dk; ida@ida.dk; rektor@itu.dk; itu@itu.dk; kl@kl.dk; info@konservativestuderende.dk; kea@kea.dk; info@msk.dk; rektor@adm.ku.dk; ku@ku.dk; tch@lederne.dk; lc@skaf-net.dk; ll@llnet.dk; eikmoen@gmail.com; marnav@marnav.dk; martec@martec.dk; mf@mmf.dk; cosea@co-sea.dk; kab@kons.dk; info@seaman.dk; info@phmetropol.dk; ucc@ucc.dk; uc-dk@uc-dk.dk; pls@pls.dk; carsten@rousing.net; torben.holm@kadk.dk; ahs@aams.dk; lejesvenden@live.dk; soren.n.s@gmail.com; jg@marnav.dk; hsp@fms.dk; info@rigsrevisionen.dk; rektor@ruc.dk; ruc@ruc.dk; Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser; sdsformand@sdsnet.dk; mail@simac.dk; post@skipperskolen.dk; stiftelsen@georgstage.dk; forstander@svesoef.dk; info@svesoef.dk; rektor@sdu.dk; js@sdu.dk; sls@dsr.dk; mail@soefartens.org; fg@soefartens.org; pgh@soefartens.org; teknig@teknig.dk; tl@tl.dk; Pernille Trojahn Kristiansen; Søfartsstyrelsen Hovedpostkasse (SFS); ucl@ucl.dk; ucn@ucn.dk; ucsj@ucsj.dk; ucsyd@ucsyd.dk; viauc@viauc.dk; rektor@adm.aau.dk; aaau@aaau.dk; rektor@au.dk; au@au.dk; aams@aams.dk

Cc: Adrian Lema; Louise Kornmaaler; Hanne Meldgaard; Bente Olsen; Eva Jensen; Jette Søgren Nielsen; Peder Michael Sørensen; Jens Storm; Patrizia Marchegiani; Carsten Aabo; Rikke Lise Simsted; Elise Bromann Bukhave; Ulf Melgaard; Søren Langelund Klit; Jimmy Bruun Felthaus; Kim Dehn

Emne: Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

Hermed sender Uddannelses- og Forskningsministeriet, Styrelsen for Videregående Uddannelser, udkast til forslag til ændring af adgangsreguleringsloven i høring.

Vi beder om bemærkninger **senest fredag den 23. september 2016, kl. 14.00.**

Bemærkninger sendes til jur-hoeringssvar@uds.dk og tvf@uds.dk med angivelse af "sagsnr. 16/036557" i emnefeltet.

Med venlig hilsen

Thomas Voigt Lund
Specialkonsulent
Center for Jura
Direkte telefon: + 45 7231 8664
E-mail: tvf@uds.dk

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
DK-1260 København K
Telefon: +45 7231 7800
Fax: +45 7231 7801
E-mail: uds@uds.dk
Ufm.dk

Thomas Voigt Lund

Fra: Caroline Johannessen <cajo@EADania.dk>
Sendt: 22. september 2016 15:20
Til: UD-CJU - Høringssvar; Thomas Voigt Lund
Emne: Sagsnr. 16/036557

AppServerName: esdh-ufm-koncern
DocumentID: 16/036557-16
DocumentIsArchived: -1

Hermed følger bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse) fra Erhvervsakademi Dania.

Det bør præciseres, om en erhvervsakademiuddannelse (2 år) ligestilles med en bacheloruddannelse (3 år) på universitetet. Vi mener ikke, at det er samme niveau.

Det fremgår ikke af lovforslaget, hvorvidt der bliver en overgangsordning for studerende, som på nuværende tidspunkt har en standby plads med garanteret optag i 2017, og som kan nå at færdiggøre en uddannelse inden dette tidspunkt.

Der kan være en bekymring over, om en begrænsning af dobbeltuddannelsen vil medføre et øget frafald på visse uddannelser. Hvis studerende er i tvivl om valg af uddannelse, kan de fremover vælge ikke at færdiggøre en igangværende uddannelse, men i stedet skifte uddannelse midt eller sidst i et uddannelsesforløb. Derfor hermed en anbefaling om, at skift af uddannelse opgøres separat, når der laves statistik for frafald.

Det fremgår ikke af lovforslaget, hvorvidt der gives mulighed for at egenfinansiering af en dobbeltuddannelse – det vil sige en ligestilling med vilkår for oversøiske studerende.

Caroline Johannessen
Direktionssekretær

ERHVERVSAKADEMI
Minervavej 63 - 8960 Randers SØ
Tel. dir. +45 72291004 - mobil +45 61953510
cajo@eadania.dk - www.eadania.dk

Tjek nyhederne fra Dania [her](#)

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
DK-1260 København K

Nordisk Konservator-
forbund – Danmark er en
selvstændig dansk forening
af konservatorer, der
sammen med tilsvarende
foreninger i de øvrige
nordiske lande er samlet i
organisationen Nordisk
Konservatorforbund.
NKF-DK er medlem af
E.C.C.O. (European
Confederation of
Conservator-Restorers'
Organizations).
www.nkf-dk.dk

22. September 2016

Høringssvar fra Nordisk Konservatorforbund Danmark (NKF-dk) i forbindelse med udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

Det er Nordisk Konservatorforbund Danmark (NKF-dk)'s holdning, at lovforslaget vil skade konservatorfaget ganske betragteligt, da begrænsning af dobbeltuddannelse vil svække tværfagligheden. Tværfaglighed er for konservatorer en meget stor styrke, men også en nødvendighed i et fag, der spænder meget bredt med henblik på at bevare Danmarks natur- og kulturarv. Behovet for tværfaglighed ses både under uddannelsen og i den efterfølgende udøvelse af faget på arbejdspladserne.

Der er kun optag på Konservatorskolen hvert tredje år, hvor der optages et meget beskedent antal på 50 studerende fordelt på fem specialiserede linjer. Fremdriftsreformen bevirker, at potentielle ansøgere ikke kan tillade sig blot at afvente et eventuelt optag, da det kun er få der optages hvert tredje år. Et kendetegn for uddannelsen er derfor, at mange studerende målrettet har været indskrevet på tidligere studier, der relaterer til, og er stærkt relevante for den specialisering de vælger på Konservatorskolen. En landsdækkende undersøgelse viser, at 50% af de adspurgte konservatorer har været indskrevet på en relevant uddannelse, der relaterer sig til specialiseringen i konservatorfaget, inden de blev optaget på Konservatorskolen. Ca. 30 % har en afsluttet bacheloruddannelse eller tilsvarende i fag og knap 20 % har været indskrevet på en bacheloruddannelse (vedhæftet som bilag). Dette gør dem til bedre og dygtigere specialister i et snævert fag, som beror på en lille gruppe eksperter til mange forskelligartede bevaringsopgaver.

En konservatoruddannelse på 5 år kan ikke favne alle de aspekter, der kræves i arbejdet med at varetage Danmarks natur- og kulturarv forsvarligt. Genstandsmaterialet strækker sig tidsmæssigt over mere end 10.000 år og er fremstillet af et meget bredt spekter af materialer. Som konservator har man behov for en gedigen basisviden inden for fag som bl.a. materialelære, museologi og kemi foruden et bredt, solidt teoretisk fundament inden for alle

aspekter af aktiv og præventiv konservering. Samtidig har man behov for et vidtgående materialekendskab i forhold til specialiseringen. På Konservatorskolen vælges den allerede, når man søger ind på bachelordelen.

Konservatorskolen underviser allerede meget bredt mhp. at give de studerende de nødvendige redskaber til et ekstremt interdisciplinært arbejdsmiljø. Arbejdsformen spænder over alt fra konservering af kunstværker, til bevaring af monumenter og fortidsminder samt varetagelse af et meget bredt genstandsmateriale i kultur- og naturhistoriske samlinger over hele landet. Det er ikke muligt for konservatoruddannelsen også at omfatte de klassiske natur-, kultur- og kunsthistoriske grundfag. Derfor er det for en malerikonservator til meget stor gavn, at have studeret kunsthistorie og for en kulturhistorisk konservator til meget stort gavn at have studeret forhistorisk arkæologi, historie eller etnologi forinden. Dette for at få den nødvendige basisviden om de objekter, man konserverer og bevarer. En viden, der tidsmæssigt ikke er mulig at erhverve i konservatorstudiet.

Da konservatorfaget består af et meget begrænset antal fagpersoner er et tværfagligt perspektiv centralt for den faglige udvikling mhp. forskning og aktiv konservering. Tværfaglighed er også nødvendig for at imødekomme museumsverdenens stigende behov for, at konservatorer også skal kunne varetage arbejdsopgaver af forvaltende og administrativ karakter.

Konservatorskolen uddanner specialister, der har til formål at bevare Danmarks natur- og kulturarv. Men de uddannes til et arbejdsmarked, der er præget af en projektkultur, hvor det ofte ikke er muligt at tilegne sig de nødvendige færdigheder pga. meget korte ansættelser. Tværfagligheden er ofte trinbrættet til at komme i arbejde på et arbejdsmarked præget af korte ansættelser og specialopgaver. Det er i forvejen blevet svært for konservatorer at finde beskæftigelse, da der fra statens side skæres i de økonomiske midler til kulturinstitutioner under et samtidigt krav om øget forskning og formidling – men ikke bevaring. Derfor kan tværfagligheden, være det kort på hånden, der åbner døre under ledighed for en konservator.

Forslaget om at begrænse dobbeltuddannelse ved at regulere adgangen til videregående uddannelse for personer, der allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau, vil således få fatale konsekvenser ikke kun for museerne som institutioner og konservatorers mulighed for at finde beskæftigelse, men også for selve konservatoruddannelsen, da den kun har optag hvert tredje år og i sidste ende for bevaring af Danmarks natur- og kulturarv. Uden den rette tilgang og forståelse for den natur- og kulturarv, der varetages, kan der gøres uoprettelig skade på objekter og monumenter, der er unikke eller uerstattelige.

Nordisk Konservatorforbund Danmark vil derfor kraftigt pointere, at begrænsning af konservatorers dobbeltuddannelse vil være til meget stor skade for Konservatorskolen og konservatorers faglighed og dermed den fremtidige bevaring af Danmarks natur- og kulturarv for eftertiden. Hvis loven gennemføres ønskes derfor en dispensationsordning for konservatorfaget.

Til slut ønsker vi at henlede opmærksomheden på vores undersøgelse af tværfaglighed blandt organisationens medlemmer, hvor en stor gruppe respondenter bekræfter Nordisk Konservatorforbund Danmarks holdning om nødvendigheden af konservatorernes dobbeltuddannelse og tværfaglighed. Undersøgelsen er vedlagt som bilag til dette høringssvar.

Nordisk Konservatorforbund – Danmark er en selvstændig dansk forening af konservatorer, der sammen med tilsvarende foreninger i de øvrige nordiske lande er samlet i organisationen Nordisk Konservatorforbund. NKF-DK er medlem af E.C.C.O. (European Confederation of Conservator Restorers' Organizations).

www.nkf-dk.dk

Med venlig hilsen

Karen Borchersen
Formand for Nordisk Konservatorforbund Danmark
Foldbyvej 19
2770 Kastrup

Mail: formand@nkf-dk.dk

NKF-DKs medlemsundersøgelse: Konservatorernes dobbeltuddannelse og tværfaglighed

Undersøgelsen er foretaget over 8 dage: 11.09.2016 – 19.09.2016

Formålet med undersøgelsen er at udforme et faktisk grundlag for konservatorernes dobbeltuddannelse til NKF-DKs høringssvar om konsekvenserne af Uddannelses og Forskningsministeriets udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgang-regulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse).

Svarprocent: 170 respondenter ud af 400 medlemmer = **42,5 %**

Konklusion på analysen:

Ud fra analyse af NKF-DK medlemsundersøgelse kan man konkludere, at ca. halvdelen (49,4%) af respondenterne er optaget på Konservatorskolen direkte efter endt studentereksamen eller tilsvarende, og 29,89% af respondenterne har gennemført en bachelor, erhvervs/professionsbachelor, tekniker eller diplomingeniøruddannelse.

19,64% af respondenterne har været i gang med en anden uddannelse, som ikke har været gennemført. Heraf indgår 21 bachelor uddannelser og 2 kandidatuddannelser.

Som det kan læses ud af svarene på spørgsmål nr. 4 og 6 mener mange af undersøgelsens respondenter (118/170), at deres tværfaglige baggrund er af stor betydning for deres nuværende arbejde eller studie.

SPØRGSMÅL 1

---

1. Hvad er din uddannelsestitel (senest afsluttede uddannelse): *

Antal deltagere: 170

8 (4.7%): Nuværende
bachelorstuderende

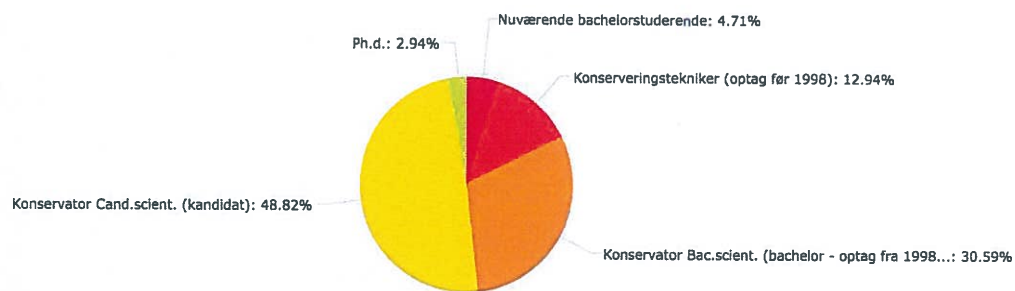
22 (12.9%): Konserveringstekniker
(optag før 1998)

52 (30.6%): Konservator
Bac.scient. (bachelor - optag fra
1998)

83 (48.8%): Konservator
Cand.scient. (kandidat)

5 (2.9%): Ph.d.

- (0.0%): Dr.phil.

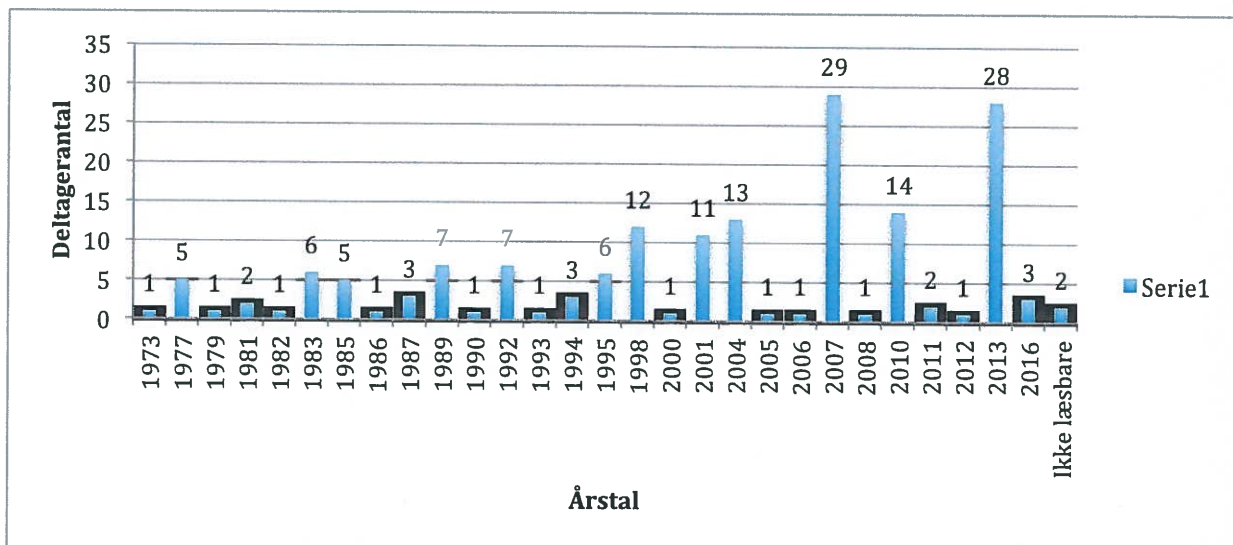
Analyse:

- Størstedelen (48,82%) af respondenterne har en kandidatuddannelse fra Konservatorskolen.

- Den næststørste gruppe (30,59%) er respondenterne har en bacheloruddannelse fra Konservatorskolen.

SPØRGSMÅL 2: Anfør årstal for optagelse på første del af din konservatoruddannelse

Analyse:

- Den største respondentgruppe kommer fra årgangene med bacheloroptag i 2007 og 2013 (hhv. 29 og 28 respondenter).
- Den næststørste respondentgruppe kommer fra årgangene med bacheloroptag 1998, 2001, 2004 og 2010 (hhv. 12, 11, 13 og 14 respondenter).
- Den tredjestørste respondentgruppe kommer fra årgangene med bacheloroptag 1977, 1983, 1985, 1989, 1992 og 1995 (hhv. 5, 6, 5, 7, 7 og 6 respondenter).

SPØRGSMÅL 3

---

3. Anfør bachelorafdeling: *

Antal deltagere: 168

33 (19.6%): Grafisk

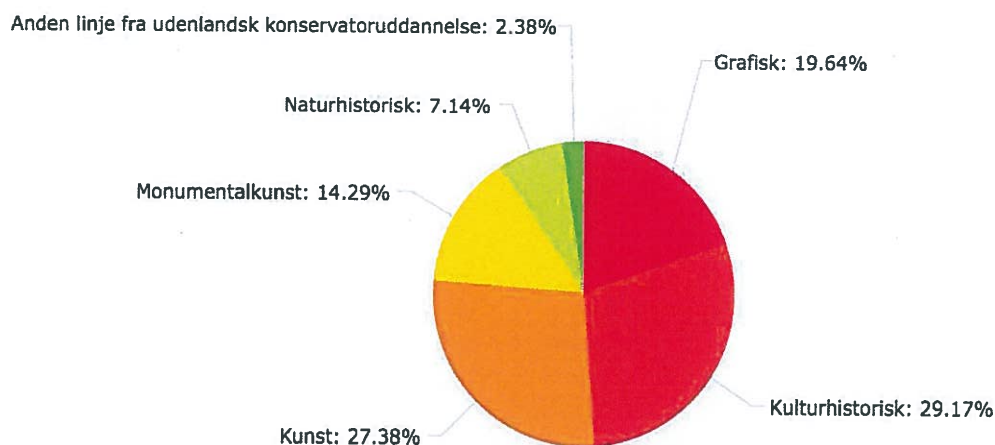
49 (29.2%): Kulturhistorisk

46 (27.4%): Kunst

24 (14.3%): Monumentalkunst

12 (7.1%): Naturhistorisk

4 (2.4%): Anden linje fra udenlandsk
konservatoruddannelse

Analyse:

- Størstedelen af respondenterne (29,17%) har en bachelor fra kulturhistorisk linje på konservatorskolen
  - Næststørste gruppe af respondenterne (27,38%) har en bachelor fra kunstlinjen på Konservatorskolen.
  - Derefter følger grafisk linje (19,64%) og monumentalkunst (14,29%)
  - De mindste grupper tilhører naturhistorisk linje (7,14%) og bachelorlinjer fra udenlandske uddannelser.
-

SPØRGSMÅL 4

4. Anfør tidligere gennemført uddannelse FØR optag på Konservatorskolen (højest gennemførte): *

Antal deltagere: 168

83 (49.4%): Erhvervs og/eller gymnasial uddannelse

41 (24.4%): Bachelor (3 år)

6 (3.6%): Professionsbachelor (3,5 år)

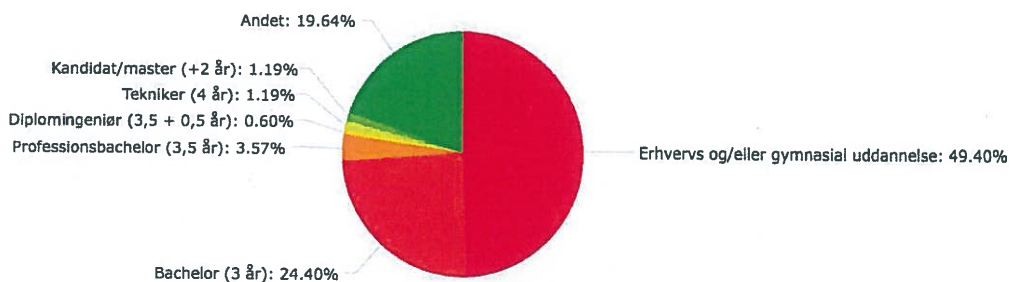
1 (0.6%): Diplomingeniør (3,5 + 0,5 år)

2 (1.2%): Tekniker (4 år)

- (0.0%): Diplom/master (+1 år)

2 (1.2%): Kandidat/master (+2 år)

33 (19.6%): Andet

Analyse:

- Størstedelen af respondenterne (49,40%) har gennemført en erhvervs eller gymnasial uddannelse inden optag på Konservatorskolen.

- Den næststørste gruppe af respondenterne (24,40%) har gennemført en 3-årig bachelor inden optag på konservatorskolen.

- Den tredjestørste gruppe af respondenterne har kategoriseret deres tidligere uddannelse inden optag på konservatorskolen som følgende:

- Industrielaborant	- Møbelsnedker
- Kunstakademiet - Længere videregående uddannelse	- bifag i kunsthistorie ved kua
- Kemilaborant	- 2 år KU kunsthistorie, 2 år DIA-k, kemi
- laborant ABCF	- Basis uddannelse på Arkitektskolen (før Bologna -deklarationen)
- Sygeplejerske	

- svendebrev
- 2 års færdiggjorte studier af bachelorgrad
- mesterlære
- Tandlæge, cand. odont
- studentereksamen, herefter optagelse på Skolen for Brugskunst, 1. år afsluttet da søger om optagelse på Konservatorskolen
- Læreruddannelsen 4 år
- Industrilaborant
- ingen
- Kemilaborant, samtlige danske erhvervsdykkerbeviser
- Laborant
- Social Pædagogisk Pædagog 3 år
- Laborant, kort videregående uddannelses
- Tømrer
- 2 år på kunsthistorie - bifag
- bifagseksamen 2 år, læreplads 3 år
- Bifag kunsthistorie (+2 år)
- 2½ år håndarbejds lærer
- bifag historie (KU)
- Intet gennemført, men supplerende
- håndværker
- Næsten gennemført en anden bachelor
- Laborant (1,5+1 år)
- Laborant 2½ år
- 1 år på Kunsthistorisk Institut

Heraf indgår 21 bachelor uddannelser og 2 kandidatuddannelser.

SPØRGSMÅL 5

---

5. Hvilken uddannelse har du yderligere gennemført EFTER din bachelor fra Konservatorskolen: *

Antal deltagere: 167

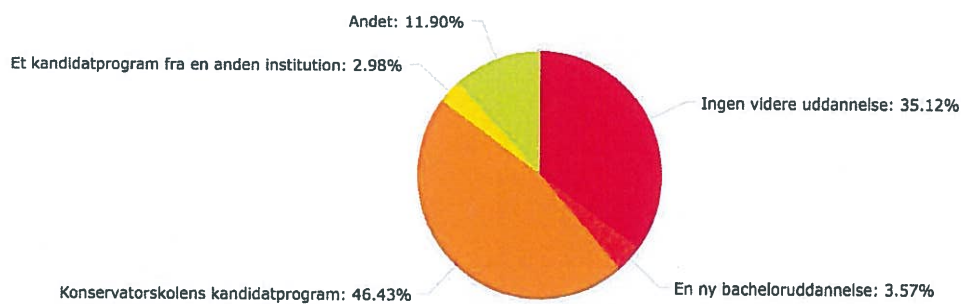
59 (35.3%): Ingen videre uddannelse

6 (3.6%): En ny bacheloruddannelse

77 (46.1%): Konservatorskolens kandidatprogram

5 (3.0%): Et kandidatprogram fra en anden institution

20 (12.0%): Andet

Analyse:

- Størstedelen af respondenterne (46,43 %) har efter deres bachelorafgang fra Konservatorskolen gennemført skolens kandidatprogram.
  - Den næststørste gruppe af respondenter (35,12%) har ikke taget nogen videre uddannelse efter deres bachelorafgang fra Konservatorskolen.
  - Resten (18,45%) har forsat i anden uddannelse uden for Konservatorskolen.
-

SPØRGSMÅL 6

Hvorfor mener du, at tværfaglighed er vigtigt i konservatorens uddannelse og arbejde? (skriv gerne i kort punktform)

(118/170 respondenter)

Pga. øgede jobmuligheder

Konservatorfaget er meget specialiseret

Tværfaglighed er vigtigt for samarbejdet på museet/ med museerne

- 1. Øger jobmuligheder, da konservatoruddannelsen er meget specialiseret
- 2. Hvis de to uddannelser supplerer hinanden giver det en langt bedre bevaring af vores fælles kulturarv. F.eks. supplerer forhistorisk arkæologi og kulturhistorisk konservering hinanden, kunsthistorie og malerikonservering etc.
- 3. Tværfaglighed gør det muligt for faget at udvikle sig. Et fag der ellers ikke har mange muligheder for forskning/innovation pga størrelse og midler.
- 4. Konservatorer bevarer meget forskellige artefakter fra en meget lang tidsperiode (10.000 år). Det er ikke muligt at erhverve den kulturhistoriske viden om perioder, genstandstyper etc. på konservatorstudiet, da studiet i forvejen er bredt og skal gennemgå de konserveringsfaglige discipliner
- Det giver de dygtigste konservatorer og en bred vifte af viden i gruppen som helhed.
- Enormt vigtigt.
Konserveringsfaget er i en udvikling lige for øjeblikket, hvor konservatorer med tværfaglig profil er interessante for både det offentlige og det private erhvervsliv.
- Uddybende faglig forståelse af det vi skal bevare
- det har jeg haft stor gavn af
- Faget spænder meget bredt, derfor er der også brug for mange typer af konservatorer med mange forskellige kompetencer. Den fortsatte udvikling indenfor konservering styrkes i øvrigt af den store tværfaglighed som konservatorer repræsenterer.
- Den viden jeg har fra konservator skolen har været rigtig vigtig for mit videre arbejde men jeg arbejder ikke som konservator idag.
- For mit vedkommende havde jeg brug for bedre kendskab til boghåndværket for at blive bedre til restaurering på området, og i det hele taget blive bedre til håndværket. At få mere vægt på det praktiske arbejde.
- Indenfor konserveringsfaget er der behov for megen alsidig kunnen, specielt indenfor håndsværksmæssige færdigheder, som man ikke kan opnå på konservatorskolen. Faget rummer alle tænkelige materialegrupper, så jo mere viden

fra andre uddannelser man kan skrabe sammen, jo bedre, både indenfor det teknologiske, og ikke mindst håndværksmæssiger.

- Vores arbejde er meget mere end konservering. Det er et håndværk der kræver viden om bl.a. fysik, kunst, historie og samtid. Hertil kommer at vi skal agere i forhold til en politisk dagsorden. Alt sammen elementer der styrkes, når vi mestrer flere discipliner.

- Min uddannelse som faglærer i håndarbejde har været altafgørende for mit arbejde. Har fungeret som tekstilkonservator næsten al min (arbejds)tid

- - giver mulighed for specialisering

- giver mulighed for omskoling i en tid hvor museums-branchen bliver kraftigt besparet

- Brede viden

Faglighed fra andre felter tilfører ny viden
Metoder teknikker forbedres

- Mere helhedsmæssig sigt på tingene

Åbner min faglig horisont

Man kan lære fra andre

Man forstår sammenhæng beder end før ....

- Øget faglighed

Specialisering

Smalt fag

Kompetencegivende

- Indsigt og professionel tilgang til det praktiske arbejde. Dynamik, iverigdom og særdeles brugbar erfaring fra første uddannelse til analyse og løft af konservatoruddannelsen + efterfølgende ansættelser i branchen.

Dobbeltuddannelse er videreuddannelse. Det er ikke negativt, KUN positivt. Ingen livserfaring er spildt, hvad enten det gælder familiær eller uddannelsesmæssige erfaring. Det tilfører kun bonuspoint at kombinere to uddannelser.

- Konservering er et tværvideenskabeligt fag, hvor praktisk viden og teoretisk uddannelse forenes. Det kræver en lang og mangfacetteret uddannelsesbaggrund.

- Det er grunden til jeg har valgt uddannelsen. Det er en stor styrke med tværfaglighed. Man opnår bedre og mere nuancerede resultater.

- Arbejdet kræver håndværksmæssig erfaring og indsigt som supplement til uddannelsen.

Små arbejdspladser hvor hver medarbejder skal favne bredt indenfor mange roller. Projektledelse er ikke en del af uddannelsen men nødvendig kunnen.

- Som leder ansætter jeg ofte konservatorer og hjælper dem igang som nyuddannede. Konservatorer skal vide noget om rigtig mange forskellige håndværk og materialer. Det er en stor fordel, at de har en uddannelse før Konservatorskolen. Ofte bliver de

også en form for landsdækkende eksperter indenfor et emne, som ofte har relation til tidligere uddannelse.

- Vi er et lille fag, der løser meget forskellige og komplekse opgaver/problemstillinger. Desuden spænder uddannelsen over en meget stor gruppe af materialer/teknikker mv. Det er derfor vigtigt at vi i DK har en stab af konservatorer, der hver i sær har mere dybdegående viden inden for et eller flere af de utroligt mange fagområder konservatorfaget ligger op ad. Det giver den høje faglighed, der er nødvendig for at bevare kvaliteten af bevaringsarbejdet i DK.

Faget har berøring med utroligt mange faggrupper. Tværfaglighed hjælper med at bygge bro mellem de forskellige faggrupper, der er en nødvendighed for at løse de komplekse problemstillinger et konservatorjob består af. Det gælder i hele spændet fra meget praktiske/tekniske opgaver helt til forskningsopgaver.

- Konservatorer arbejder med en bred vifte af materialer og bevæger sig mellem mange forskellige fagområder, fra det meget naturvidenskabelige og over i det mere humanistiske felt. Det er af stor betydning at et så lille fag evner at favne så bredt som det gør og dette lader sig kun gøre på grund af de studerendes bagage og indsigt i andre fagområder, end dem man præsenteres for på konservatorskolen.

- Meget relevant.

Et højt specialiseret og alligevel bredspektret fag er afhængigt af vidensdeling mellem beslægtede fag

- Kombinationen mellem håndværk og videnskab som faget rummer styrkes af tværfaglighed.

- Kunsthistorie var en forudsætning for min optagelse, og det jeg lærte på studiet har været en stor fordel i mit studie og senere arbejde som konserveringstekniker.

- Konservering er til sin natur tværfaglig, mellem humaniora og naturvidenskab. Nutidens og ikke mindst fremtidens kulturforvaltning kræver meget brede kompetencer, da de klassiske rammer krymper økonomisk.

Der vil opkomme nye arbejdsområder, hvor en bredt orienteret konservator kan bidrage kompetent til samfundets videreudvikling.

En konservator skal kunne formidle både tradition og klassisk håndværk samt innovative tilgange til ændrede samfundsfordringer

- Tværfaglighed er ikke nødvendigt for alle. Men vigtigt at der er en væsentlig andel som har evnen til at gå på tværs af fagområder. Det er normalt påkrævet i de fleste jobs hvor samarbejde er et vilkår.

- Jeg har en BA i forhistorisk arkæologi. Den har hjulpet mig med at få et studentjob og derved erfaring i felten. Desuden har den givet mig en udvidet akademisk og historisk viden, som jeg har haft stor nytte af fagligt.

- Bedre samarbejde med andre faggrupper fordi man har større indsigt i hinandens arbejde

- større materialekendskab, hvilket er en fordel i håndtering og behandling af genstande
- bedre evne til at påtage sig opgaver, der ligger på kanten af ens faglige specialisering
- Fordi vi selv er et interdisciplinært felt, som arbejder på kryds og tværs af både videnskabelige og humanistiske områder. Tværfaglighed styrker desuden vores arbejde og forståelse for de institutioner, vi samarbejder med.
- Det er vigtigt for faget at vi kan supplere med forskellig input fra andre fag. Jo større diversitet des bedre. Det er oftest eller altid i samarbejde med andre fag som eks. ingeniører, arkæologer, arkitekter, kemikere osv at konservatoren udarbejder sin løsning.
- Konservering er en kompleks problemstilling og supplerende/alternativ uddannelse giver større dybde og bredde.
Endvidere gav det mig personligt en større modenhed i mit studieliv og efterfølgende arbejdsliv.
- D
- genstande går på tværs , beslutning om konservering og niveau påvirkes af historie, kunsthistorie, materiale kendskab
har behov for håndværk koblet med konservering
afhængig af senere speciale kan der være brug for mere kunsthistorisk viden eller historisk for at forstå hvad man ser
- Konservatorens særkende er tværfagligheden.
For at kunne løse en konserveringsfaglig opgave skal en konservator kunne anskue opgavens problemstillinger fra mange forskellige fagligheder og tage højde for bl.a. det tekniske/praktiske, historiske, etiske, kunstneriske, materialemæssige, klimamæssige osv.
En konservator styrker sin konserveringsfaglighed ved at fordybe sig i de fag, den tværfaglige viden bygger på.
Da konservatoruddannelsen skal nå at berøre rigtig mange emner er der ofte ikke tid til at fordybe sig i enkeltfag. Muligheden for at uddanne sig inden for specifikke fag ud over konserveringsfaget, styrker således både den enkelte konservator og konserveringsfaget som helhed.
- Det synes jeg ikke nødvendigvis det er. Det kan være på sin plads hvis et mere specialiseret uddannelsesforløb ønskes.
- Det er vigtigt med tværfaglighed i konservatorens uddannelse og arbejde, fordi: Vores arbejde er et håndværk hvor man samtidig arbejder akademisk med eksempelvis udførsel af rapporter og diverse kemiske tests. Ofte skal man tilpasse metoder og fremgangsmåde fra genstand til genstand (når materialer har været udsat for ældning, kan en bestemt sammensætning af materialer opføre sig meget forskelligt alt efter hvilken type nedbrydning de har været udsat for). Derfor er det min erfaring, at det er en kæmpe fordel at have forskellig baggrund når man skal arbejdede

undersøgende og tilpasse og udvikle metoder. Det er forskellige øjne der ser og sparringen mellem kollegaer giver et mere nuanceret og frugtbart samarbejde.

- Ved at kombinere to uddannelser skræddersyr man sin profil, kompetence, hvilket er meget gavnligt for et lille fag. Konserveringsfaget udvikles ved at vi hver især tilføjer vores viden, der gerne kan komme fra andre, nærliggende fag.

- Hade jag inte läst konsthistoria och idéhistoria på universitetsnivå kunde jag inte ha löst mina arbetsuppgifter på ett lika tillfredsställande sätt.

Kurser i engelska och creative writing har bidragit till att skärpa mina möjligheter till god förmedling, peer reviewing och korrektur av andras texter inom konserveringsområdet.

Kurser i kodikologi och paleografi har bidragit till arbetsuppgifter i tvärfackliga arbetsgrupper både i Sverige, England och Danmark.

- Det er ikke kun genstandene vi arbejder med. Deres konservering afhænger i stor grad af konteksten de findes i, og skal udstilles/opbevares i. Viden om og forståelse for andre fag er derfor vigtig for samarbejdet.

Udviklingen af konserveringsfaget er altid pågående. Uden inputs fra andre fag ville denne gå i stå.

- Konservatorens tidligere studier bidrager positivt til konserveringsfaget, idet den konservatorstuderende naturligt bygger videre på det vedkommende kommer med og giver en ekstra dimension til faget, hvad enten det man kommer med er:

- viden om et håndværk

- viden om et specielt materiale (træ, tekstil, maling, foto)

- viden om eksempelvis videnskabsteori, arkæologi, kunsthistorie, kemi, fysik

- Erfaringer fra tidligere studier giver en bredere faglighed generelt.

- Det medvirker til en vis modenhed og ansvarsfølelse.

- Det medvirker til en bedre forståelse af, hvordan man efterfølgende skaffer sig jobs (netværk osv.).

- vigtigt for at sikre en bredde i fagets kompetencer

- konservatorfaget kræver kendskab til elementer fra både håndværksmæssige, tekniske og teoretiske fag, såsom:

materialekendskab, nedbrydningsfænomener og kemien i forbindelse dermed, indblik og kendskab til gamle håndværk (bogbinder, papirmager, maleteknikker, mm) håndtering af genstande af stor værdi, skrøbelige genstande, meget gamle og nedbrudte genstande.

fysikken omkring klimastyring af magasiner.

Ingen kan kunne det hele, men tværfagligheden er en nødvendighed for at kunne løfte de ofte komplekse problemstillinger i dagligdagen

- - konservering er et fag, der er meget bredt. Det er hverken en ulempe at være lidt ældre eller at have erfaringer/kundskab i form af

uddannelse, arbejde, praktiske erfaringer med mennesker, arbejdspladser, m.v.

- konservatoren står ofte en nøgleposition - som formidler/kontaktperson/mediator mellem forskellige interesser og faggrupper. Det ligger så at sige implicit i konservatorens funktion som repræsentant/advokat for genstanden.
- Fordi vi i arbejdet med genstandene har mange samarbejdspartnere: Inspektører, samlingsansvarlige, udstillingsarkitekter, private kunder, arkitekter, forskere og mange flere! genstanden står ALDRIG alene
- modenhed og erfaring i valg af specialisering
- Det er yderst vigtigt, at have en håndværksmæssig tilgang til konservatorfaget, hvor en uddannelse før Bach. Scient. Cons. uddannelsen er til stor hjælp.

Ud over hele Europa er meldingen, at der er mangel på konservatorer, der kan yde rent praktisk.

Med en for teoretisk uddannelse risikerer vi, at konservatorer bliver projektledere for andre faggrupper.

Bevaringsrelateret forskning varetages typisk af andre faggrupper end konservatorer.

- 1. Bredde i viden og kunne giver bedre resultater
- Et team af konservatorer med forskellige baggrunde (kunsthistorie og håndværker) medfører større forståelse for en evt. genstand og skaber et mere dynamisk arbejdsmiljø som også er mere innovativt løsningsorienteret.
- Konserveringsfaget indebærer tværfagligt samarbejde med mange faggrupper (arkitekter, historikere, arkæologer, håndværkere mm)

Tværfaglighed er "essentielt" for at kunne arbejde på en kulturarvsinstitution

At have muligheden for at tage flere uddannelser, f.eks. en "relevant" BA før eller efter Konservatorskolen er et godt grundlag for specialisering (f.eks. arkæologi = arkæologisk/kulturhistorisk/felt konservator)

Bidraget til (op)kvalificering, "pondus" og professionalisering af "vores" lille fagområde

- Konservering er jo netop tværfaglig tilgang til konkrete problemstillinger.
- En bachelor i et andet relateret fag giver en højere faglighed og er med til at højne niveauet af konserveringsfaget og forskningen i faget. Gavningt for alle linier er fx historie, kemi, laborant, ingeniør; for grafisk, kunst og monumentallinie fx kunsthistorie.
- Konservering kræver meget manuelt arbejde, som man ikke underviser i, i fornødent omfang på konservatorskolen. For at en konservator skal kunne arbejde hands on med genstandene er det meget nødvendigt, at der også indgår praktisk kunnen i

konservatorens sammensatte uddannelse, med mindre man kun skal arbejde med præventiv konservering, hvor man udelukkende skal pakke genstandene til opbevaring og sikre klimaforhold m.m.

- Det giver en ballast og bedre forståelse af mange af fagets facetter.
- Ude i virkelighedens verden ER det konservatorerne der ofte står for koordineringen og opfølgning af resultaterne af tværvideenskabelige forskningsprojekter. Det er konservatorerne der står for den overordnede styring af bevaringsprogrammerne på institutionerne, fx hele magasinområdet. Det tages derfor for givet, at konservatorerne kan "tale" de andre faggruppers sprog og indgå i en konstruktiv dialog
- Der er mange berøringsflader i proffessionen
Giver bedre og dybere refleksion
- Konservatoren bliver ofte bindeleddet mellem forskellige faggrupper som museumsinspektører, forskere, historikere, arkæologer, ingeniører og kemikere. Vigtigt med indsigt i andres fag, for at kunne forstå problematikkerne og derved yde det optimale i forhold til opgavens udførelse.
- Faget er i sig selv tværfagligt og al supplerende viden/uddannelse er derfor givende for den enkelte og for faget generelt.
- konkret opgave række ind over mange fagområder. eks. kombination af restaureringsarkitekt og konservator er en fordel ved restaurering af arkitekturdekorationer
- Giver en mere alsidig baggrund
Styrker det konserveringsfaglige felt
Styrker de enkelte specialeområder
- Bred viden
Forskellig baggrund og tilgang ml kolleger
- Konservatoruddannelsen er meget specifik.
Som færdiguddannede kommer vi ofte i kontakt med mange andre faggrupper, som vi gerne skal have en fornuftig dialog og et konstruktivt samarbejde med. Tværfaglighed gør, at en problemstilling ansues fra forskellige vinkler.
- Det er af afgørende betydning for de fleste af os at vi kan indgå i et tværfagligt arbejde idet mange af de objekter vi arbejder med består af komplekse materiale kombinationer. Tværfaglighed giver indsigt i ; forskellige behandlingsformer - udbedringsmaterialer- værktøjstyper.
Efter 25 år med konserveringsarbejde kan jeg konstatere at al erfaring fra tidligere uddannelser og arbejde mere eller mindre er blevet brugt til at løse de utrolig forskellige opgaver som konservering indebærer. Mange opgaver ville have været svære at løse uden den faglige bredde jeg har opnået gennem min tidligere uddannelse.

- Såvel konservatoruddannelsen som - professionen er baseret på tværfaglighed, hvilket betyder, at enhver tilføjelse af specialuddannelse til konservatoruddannelsen vil medføre en højnelse af fagligheden og en styrkelse i forhold til forskning og faglig udvikling. Samlet vil det højne niveauet for bevaring af kulturarven i Danmark.

- Eneste måde at opnå en dybere forståelse for konservering af de vidt forskellige opgaver vi står med

- Konservatorfaget er i udgangspunktet et utrolig tværfagligt fag der trækker på både håndværk, humanismen og naturvidenskab. Det kan være svært at være lige stærk på alle områder når det dækker så bredt. Derfor er det en stor resource at kunne supplere og gøre brug af en uddannelse der f.eks har udgangspunkt i ovennævnte fagretninger.

- Tværfaglighed fx i forbindelse med kunstkonsvering, er vigtig for at forstå den forståelsesramme fx kunstværkerne er udformet i/rundet af. Uden den kan man ganske enkelt ikke forstå, hvorfor værket ser ud som det gør. Man kan let komme til at lave fejlkonservering eller overkonservering, netop fordi man ikke har forstået kunstnerens/datidens intension med værket.

- Tværfaglighed er den røde tråd i vores lille fag som er med til at få

- et større indblik

- en bedre forståelse

- et større netværk

De forskellige fagligheder og kompetencer skal spille sammen hvis vi vil, bedst muligt, bevare og beskytte de enkelte landes kulturarv til de fremtidige generationer.

- + træffe kvalificerede valg vedr bevaring af kulturarvs-genstande: kræver at kunne forstå den kulturhistoriske værdi, udover de strengt bevaringsfaglige aspekter. De kræver et indblik i kulturhistoriske fag, eller i det mindste evnen at kunne kommunikere med de relevante fagpersoner i kulturmiljøet.

+ konservering er også håndens arbejde - kendskab til håndværksfag kan som minimum være berigende, men ofte tvingende nødvendig. Det er ikke muligt at integrere alle disse færdigheder i konservatoruddannelsen - tværfaglighed er et "must"

- Jeg desuden en diplom lederuddannelse i leisure management.

Det er vigtigt fordi konservatorerne bestandigt bliver udfordret på de faglige begrænsninger. Man vil have vi skal kunne mere for pengene. Der er stor diskrepans mellem KH som er bredt anlagt (nærmest tværfaglig) og de øvrige uddannelsesretninger, som er mere snævre. På min arbejdsplads (regionalt konserveringscenter) har man gennem årene altid været i fagligt underskud med et par områder. Så budskabet er; jo flere kompetencer man kan pulje i hver enkelt person, jo mere eftertragtet er de på arbejdsmarkedet.

Michael Højlund, fmd. for Konservatorskolens aftagerpanel

- Konservatoruddannelsen er en meget faglig kompleks sammensat uddannelse, hvor det sjældent er megen tid til fordybelse i de fagområder. Så det vil i sagens natur kun være til det bedre, hvis én eller flere disse mange faglige aspekter af uddannelsen støttes op af en anden uddannelse. Det kan eksempelvis være af naturvidenskabelig, kunsthistorisk eller håndværksmæssig art. Personlig har jeg støttet egen uddannelse

med 3 års studier i fysik og kemi, samt 1 års studie i kunsthistorie fra Københavns Universitet, samt har en 3 årig billedkunstnerisk grunduddannelse. Og det viste sig at være en god ballast at have med i bagagen, da jeg startede på arbejdsmarkedet efter endt uddannelse.

- Fordi essensen af arbejdet som konservatorer netop er samarbejde og vidensøgning på tværs af fagområder og samtidig at orkestrere dette tværdisciplinære samarbejde. Det kræver ansvar, modenhed og overblik samt en god portion nysgerrighed for, hvad der foregår udenfor vores eget arbejdsfelt.

- bidrager med udvikling til faget
- bidrager med nye perspektiver
- den studerend/medarbejderen kan betragtes som en innovativ ressource

- Jeg har ikke gennemført en anden uddannelse før jeg startede på Konservatorskolen, men jeg har læst 2 år på klassisk arkæologi og et år på Københavns tekniske skole, hvilket blandt gjorde det muligt at komme ind på Konservatorskolen.

Tværfaglighed er meget vigtig i Konservatorfaget, da vores fag er så alsidigt og det er vigtigt at kunne se sagen fra flere vinkler! Det er netop det en god konservator skal kunne. Derfor bør det være muligt at tage flere uddannelser, da det simpelthen vil styrke vores kompetencer.

- Jeg mener det er vigtigt at man har noget erfaring med sig når man starter. Det er for så vidt underordnet om det er indenfor kreative fag eller om man har en bachelor i kemi eller økonomi, for det vil hjælpe med til at vi kan favne bredere. Det er vigtigt at vi ikke bliver for ensporede og ved at vi har forskellige tidligere uddannelser eller erhvervs erfaring, vil det kunne betyde at vi som gruppe vil have mulighed for at passe ind flere steder indenfor forskellige områder. Man vil ydermere kunne drage fordel af og lære af hinandens forskellige kompetencer. Jeg synes det er meget vigtig! :)

- Fordi konservatorfaget berører/ interagerer med en lang række andre fagligheder i daglig praksis, og som konservator er det vigtigt at kunne navigere både blandt humanister, naturvidenskabsfolk, håndværkere mm.

- Konservatorfaget bygger på tværfaglighed, idet vores kompetencer spreder sig over en bred palet af forskellige fag. Der er derfor også behov for specialisering.

- Stor hjælp at kunne trække på tidligere regeringer.
Min uddannelse som beklædningsdesigner hjælper mig til at blive tekstilkonservator, da jeg allerede ved meget om tekstiler og der ikke findes en egentlig tekstilkonservator uddannelse i Danmark. Under uddannelsen som kulturhistorisk konservator er der ikke tid til at gå i dybden med alle materialegrupper, derfor er det en stor styrke allerede at have erfaring med det materiale jeg ønsker at arbejde videre med og fordybe mig i indenfor konservering. Kombinationen af mine to uddannelser understøtter hinanden så jeg står stærkere i forhold til jobsøgning.

- Konservering er i virkeligheden et tværfagligt fag. Vi har fx. kemi

Fysik

Materiale forståelse

Kunst og arkitektur historie

Og man skal også kunne udføre alt det detaljearbejde konservering indebærer.

Jeg synes det er vigtigt for konservatorbranchen at få indevidt ind som har en anden uddannelse i forvejen og kan skabe bredere viden

- Forståelse for andre faggrupper

- - forskelligartede opgaver der kræver færdighed indenfor mange felter. Både ift teknisk forståelse, praktisk, håndarbejde, kommunikation mellem fagfæller

- jeg kommer til kort nogle gange med min manglende tværfaglige baggrund

- bredt fag

- både relevant med kemi og fysisk men håndværksmæssig baggrund både som tømrer, men også skrædder, smed... Vi skal kunne bevare alle former for kulturarv på en meget praktisk håndgribelig tilgang så en teoretisk funderet uddannelse er ikke tilstrækkelig

- vi skal kunne arbejde sammen med mange (!) forskellige mennesker og fagfolk

- I vores arbejder er det vigtig at indgå i dialog med mange forskellige faggrupper, ide kunstværket i en museal sammenhæng, er stærkt afhængige af fortolkning af dens kontekst og betydning set fra forskellige øje.

- praktisk og teoretisk uddannelse

Involverer både naturvidenskab og humanistiske forståelse og færdigheder

- Ökad specialkunskap, som inte konservatorskolan täcker helt, i ett visst ämne kan krävas på en arbetsplats. Exempelvis skulle en bachelor i arkeologi vara meriterande för ett jobb som konservator för arkeologiskt material.

- Dybere innsikt i faget og probemstillinger som kommer opp i en arbeidssituasjon

- For at blive en dygtig nok specialist er det, mere end i andre fag, en kæmpe fordel hvis man har en relevant baggrund, fx håndværker, laborant, maler, fysiker/kemiker eller andet.

Det praktiske er skåret meget ned på uddannelsen med dens akademisering, men i arbejdet derefter er håndværket og materialekendskabet ekstremt vigtigt.

- Fordi konservatorfaget i sig selv er tværfagligt og derfor styrkes ved at der eksisterer konservatorer med forskellige (fag)baggrund.

Herudover arbejder en konservator i praksis ofte sammen med flere forskellige faggrupper, hvorfor en konservator med mere end en konservatoruddannelse i nogle tilfælde vil kunne danne 'bro'.

- Generelt er der en tendens til at erhverv i kultur og museumsverdenen smelter sammen, og som konservator kan det derfor blive nødvendigt at administrere flere roller i et og samme job

På museer er dialogen med kuratorer, inspektører, arkitekter mv, en vigtig del af arbejdet

- Da selve uddannelsen og arbejdet ofte bevæger sig inde for mange forskellige felter, uanset hvilken linje man er fra, arbejder man ofte på tværs af de forskellige fakulteter.

- Fordi der ikke er nogen job, så mulighed i andre fag.

mangler mulighed i spørgeskema om man kan få job eller man bliver nødt til at få job i anden branche eller tage ny uddannelse

- Fordi faget i sig selv er for snævret. Vi er nødt til at sikre relationer på kryds og tvær af faggrupper for at sikre vores fags overlevelse og videreudvikling.

- Bredde på profil i styrker løsninger i arbejde. Samme profil, samme skole, samme lærere - ensporet tænkning

- Konservatorfaget indeholder mange forskellige faglige retninger, derfor vil det for være en fordel at have studeret et andet dag på bachelorniveau

- Konservering er afhængig af professionelle med et bred vidensspektrum, både før uddannelsen for kvalificere sig til at komme ind på uddannelsen og efter for at have bedre muligheder på arbejdsmarkedet.

- viden

- kommunikation
samarbejde
forståelse for hinandens faglighed

- Løsning af komplekse problemstillinger kræver en tværfaglig baggrund

- - generelt øget faglighed
- højere kompetanceniveau
- arbejdet og uddannelsen er tværfakultær
- bedre samarbejde med personer med andre uddannelsesmæssige baggrunde på arbejdsplads
- uddannelsen skal kunne rumme så mange materialer og meget praktisk arbejde at det ikke er muligt at komme i dybden med alt - derfor er en anden uddannelse og generelt tværfaglighed en god ting

- Tilegne sig ny og bredere viden
Mulighed for tværfagligt job
Giver andre indgangsvinkler til nogle ting end kun det man har med fra konservatorakolen

- specialiseret viden som udvider fagets muligheder
kompetance udvikling
når det er så lille et fag er ekstra viden meget vigtig og dyrebart
tværfaglighed og bedre samarbejde med andre faggrupper
bedre forståelse for genstande, på flere niveauer

- Vi skal kunne arbejde sammen med mange forskellige professioner, og mange jobs der ville vinde ved at lade en konservator bestride det, ligger i et krydsfelt hvor kendskab til andre professioner er nødvendige.
- - Et virke til effektiv specialisering, men også til bred materiale - kultur og naturforståelse
- Styrkende ifht. konservatorens evne til at indgå i et mere og mere begrænsende erhvervsliv
- Styrkende ifht. konservatorens faglige profil, og dermed et plus for arbejdsgiveren
- En kvalitet ifht. senere tværfagligt samarbejde
- Muligvis retningsgivende (speciale)
- Uddannelsen er i forvejen bredspektret, derfor en nødvendighed at specialisere sig yderligere efter både Bac. og Cand. Konserveringsfaget placerer sig mellem teori og praksis, og det nutidige høje kvalitetsniveau er i høj grad funderet på den enkelte Konservators lyst og mulighed for før og efteruddannelse.
- Det er oplagt at have en håndværksmæssig baggrund inden studie start, fordi håndværket bliver taget mere ud af uddannelsen, men er en stor del af det faktiske arbejde, når man kommer i job.
- Det giver bedre konservatorer som kan lave de bedste løsninger på komplekse opgaver som konservering er. Alle kan ikke det hele og derfor skal folk have forskellig baggrund så man får dækket hele bredden af kompleksitet.
- Mere alsidighed og flere udfordringer i det daglige arbejde
- - bred og bedre forståelse både for andre fag, men bestemt også som konservator
- Konservatorfaget spænder bredt. Derfor vigtigt med mange indgangsvinkler. Formidle viden til andre faggrupper er en central del af faget.
- Konservatorer har traditionelt set arbejdet tværfagligt i krydsfeltet mellem kunst-, natur- og kulturhistorisk viden (praktisk og akademisk), fysik, kemi og håndværk. Konservatorskolen kan aldrig blive den bedste skole på alle disse områder samtidigt (i hvert fald ikke med de nuværende økonomiske vilkår), den kan snarere uddanne generalister. Derfor er det afgørende for den enkelte konservator at have mulighed for at specialisere sig i et skarpere fagligt miljø - før, under eller efter konserveringsuddannelsen.
- - Jeg mener det er en kæmpe styrke for faget at så mange af os kommer med en anden faglig baggrund og at det faktisk er uundværlig for vores fag, fordi vores fag er så lille at det næsten er umuligt at dække vores eget fag 100% hvis vi alle "kun" var konservatorer
- Dem af os, der har en håndværksmæssig baggrund, bidrager med en viden om materialer og hvordan man går til de praktiske dele af vores arbejde. Folk med andre bacheloregrader bidrager med en akademisk viden fra andre fag (f.eks. fra min årgang: bibliotek, kemi, biologi, kunsthistorie og arkæologi) som er med til at udvide vores eget fag.

- I virkeligheden mener jeg det næsten burde være "obligatorisk" at have en anden uddannelse før man kommer ind på konservatorskolen - vi har brug for al den anden viden studerende bidrager med fra andre fag.
- Min egen praktisk kemiske baggrund (medicinalkemisk forskning) har vist sig brugbar et utal af gange. Ikke nødvendigvis kun kemi-delen af det, men også når man arbejder med kemi, lærer man lynhurtigt en specifik tilgang til ens arbejde (systematik og kreativ) som jeg bruger dagligt som konservator.

- Uddannelsen stikker i mange retninger, så bred tværfaglighed er alt andet lige ønsket!

- Det giver bedre mulighed for at interagere ligeværdigt med andre faggrupper og i tværfaglige forum

- Det er meget svært at få job som konservator.
Det kunne øge ens muligheder for jobs.
Konservering grænser op til mange fag, som det kan være meget relevant at vide mere om ift jobmuligheder.
Der er mange discipliner, som kunne styrkes, selv hvis man har et job.

- Konserveringsfaget er enormt bredt, da det drejer sig om alle aspekter og materialer indenfor klodens, dyrenes og menneskenes historie.
Konservatoruddannelsen kan kun dække de mest typiske arbejdsområder, så den enorme periferi, vi arbejder med, må dækkes ind ved selvstudier - i optimale tilfælde ved tidligere/supplerende studier ved højere læreanstalter.

- Alle praktiske erfaringer er guld værd i konserveringsfaget. Alt kan bruges for at løse de logistiske udfordringer som opstår.
Det er nok en fordel at studenten ikke kommer direkte fra skolebænken, men har været ude og "hugge brænde" mellem uddannelserne.

HØRRINGSSVAR VEDR. UDDANNELSESLOFT

Foreningen af Danske Lægestuderende (FADL) takker for muligheden for at kunne afgive indspil til forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser. FADL står til rådighed for spørgsmål i forbindelse med udarbejdelsen af dispensationer og mere generelle undtagelser og ser frem til at medvirke i den videre proces.

Uddannelse skaber myndige, selvstændige og frie borgere

Uddannelse er forudsætning for velstand og velfærd i fremtidens Danmark. Det er derfor retfærdigt at indrømme giveuddannelsessøgende mennesker muligheden at uddanne sig, så de finder et arbejde, de bliver lykkelige med.

Uddannede mennesker er vores mest værdifulde ressource og skal behandles tilsvarende

Lige adgang til uddannelse er nødvendig for at sikre social mobilitet. I Foreningen af Danske Lægestuderende ser vi social mobilitet ikke blot som et mål i sig selv, men som en forudsætning for et fungerende sundhedsvæsen. Flere ældre øger presset på sundhedsvæsenet, der i forvejen lider under besparelser. Borgerne har ret til at blive mødt i på øjenhøjde og få den bedst mulige behandling. Social mobilitet er med til at sikre, at sundhedsvæsenet også fremover består af læger med baggrunde, kompetencer og interesser, der er lige så forskelligartet som de patienter, de behandler. Uddannelsessøgende, som har taget en uddannelse i forvejen, kan bidrage til sundhedsvæsenet. Nye perspektiver og stærk tværfaglighed skaber bedre behandling for patienter. Alle vinder, når et ungt menneske tager færdiggørelsen drømmeuddannelse.

Afstå fra at begrænse adgang til videregående uddannelser

Foreningen af Danske Lægestuderende opfordrer derfor til at afstå fra at begrænse adgang til videregående uddannelser. Som minimum bør medicinstudiet være undtaget aftalen, således at alle uddannelsessøgende mennesker, som har afsluttet en anden uddannelse, har mulighed for at blive optaget på medicinstudiet på samme vilkår som ansøgere, som ikke har afsluttet en anden uddannelse.

Høring over udkast til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (begrænsning af dobbeltuddannelse)

Lovudkastet indeholder bemyndigelser til uddannelsesministeren om at begrænse adgangen til videregående uddannelse på samme eller lavere niveau end den uddannelse, en ansøger allerede har. FTF kan grundlæggende ikke tilslutte sig forslaget og foreslår, at der fastsættes de bredest mulige regler om dispensation fra uddannelsesloftet.

FTF kan ikke tilslutte sig forslaget om at begrænse adgangen til videregående uddannelse for personer, som allerede har en videregående uddannelse på samme eller højere niveau.

Forslagets negative konsekvenser

Det begrænser mulighederne for relevante karriereskift undervejs i arbejdslivet. Der er mange uddannelser, som ganske enkelt ikke *kan* gennemføres som deltidsuddannelse eller sammenstykket af enkeltfag under lov om åben uddannelse / deltidsbekendtgørelsen. Dermed bliver mennesker reelt forhindret i at realisere deres uddannelsesønsker, også selv om de måtte være i stand til at betale den deltagerbetaling, som opkræves for deltidsuddannelser og enkeltfag.

Det betyder også, at regeringen afskærer muligheden for at tage en uddannelse på samme eller lavere niveau, selvom det fagligt kan være et meget relevant i forhold til den første videregående uddannelse, fx for en ergoterapeut at uddanne sig til sygeplejerske eller for en finansøkonom at uddanne sig til datamatiker. FTF mener, at samfundet hermed går glip af højt specialiseret og kvalificeret arbejdskraft.

Det lukker også muligheden for relevant videreuddannelse for fx en bygningskonstruktør, der ønsker at læse til ingeniør eller arkitekt, eller for en sygeplejerske, der ønsker at uddanne sig til psykolog eller læge, fordi disse uddannelser kræver, at man starter forfra på en bacheloruddannelse. Det første uddannelsesvalg kommer dermed til at få begrænsende konsekvenser for resten af arbejdslivet.

FTF forudser, at uddannelsesloftet af samme grund vil betyde et øget frafald blandt studerende, som er i gang med deres første videregående uddannelse.

FTF vurderer endvidere, at forslaget kan have den effekt, at personer, som ikke trives i deres fag eller af andre personlige grunde har brug for at skifte spor, først får mulighed for at uddanne sig ud af professionen når der foreligger helbredsmæssige problemer. Det vil være uhensigtsmæssigt for samfundet og ulykkeligt for den enkelte.

En helt særlig problemstilling drejer sig om personer, som har gennemført deres uddannelse før overgangen til professionsbacheloruddannelser. Med en MVU-titel kan det være vanskeligt at blive optaget på en relevant kandidatuddannelse, og her vil videreuddannelse på professionsbachelorniveau være måden, hvorpå den enkelte kan kvalificere sig.

Dispensationer

Der lægges med lovforslaget op til, at ministeren fastsætter dispensationsbestemmelser for personer, som af helbredsmæssige årsager ikke længere kan anvende deres videregående uddannelse, og til personer, der har en forældet videregående uddannelse. Endvidere kan ministeren kan dispensere for så vidt angår videregående uddannelser med et særligt arbejdsmarkedsbehov.

Endelig beskrives mulighed for at fastsætte regler om, at personer med en videregående uddannelse, der er blevet gennemført for et nærmere fastsat antal år siden, ikke omfattes af begrænsningen i adgang til videregående uddannelse.

FTF støtter, at disse dispensationer indgår i bemyndigelsen til ministeren og forudsætter, at de anvendes i praksis, og at det er den enkelte uddannelsesinstitution, som vurderer, om dispensationsbetingelserne er til stede (bortset fra dispensationer på grund af arbejdsmarkedsbehov).

FTF anbefaler, at der endvidere i lovforslagets bemærkninger beskrives en klar hjemmel til at ministeren fastsætter regler om dispensation for personer med en videregående uddannelse, som er gennemført for et antal år siden. Dispensationen skal være generel, dvs. omfatte alle personer, som har brugt / bruger deres første videregående uddannelse på arbejdsmarkedet, uanset hvilken uddannelse de har taget som deres første videregående uddannelse og uanset hvilken uddannelse de ønsker at tage som deres uddannelse nr. 2.

FTF ser gerne, at dispensationsordningen bliver så omfattende som muligt inden for det samlede provenu af lovforslaget.

Det forudsættes, at dispensationen for personer med en forældet videregående uddannelse, dvs. en uddannelse som ikke har været benyttet i 5 år, ikke berøres af den beskrevne dispensation for personer, som har brugt deres uddannelse.

Øvrige bemærkninger

FTF opfordrer ministeren til at sikre, at de videregående uddannelsesinstitutioner i videst muligt omfang udvikler deltidsuddannelser, som giver voksne mulighed for at realisere deres uddannelsesønsker gennem åben uddannelse, der hvor uddannelsesloftet sætter en stopper for at uddanne sig i det ordinære uddannelsessystem.

Thomas Voigt Lund

Fra: Lene Rehder <lenr@itu.dk>
Sendt: 22. september 2016 21:06
Til: Thomas Voigt Lund; UD-CJU - Høringssvar
Emne: Vs: Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse) sagsnr. 16/036557 (ITU - ID nr.: 392208)

Vedhæftede filer: Høringsbrev - begrænsning af dobbeltuddannelse.pdf; Udkast til lovforslag - begrænsning af dobbeltuddannelse - 31 8 2016.pdf; Høringsliste - begrænsning af dobbeltuddannelse.pdf

AppServerName: esdh-ufm-koncern
DocumentID: 16/036557-25
DocumentIsArchived: -1

Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

IT-Universitetet København har modtaget ovennævnte høring.

Vi har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen
Lene Rehder

Lene Rehder
Studiechef / Head of Student Affairs & Programmes

IT-Universitetet i København / IT UNIVERSITY OF COPENHAGEN
Rued Langgaards Vej 7
DK-2300 Copenhagen S
T direct: +45 7218 5223
M: +45 5164 3718
E-mail: lenr@itu.dk
www.itu.dk

IT UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Til: Rigsrevisionen (info@rigsrevisionen.dk), Styrelsen for Videregående Uddannelser (uds@uds.dk), Styrelsen for Videregående Uddannelser (uds@uds.dk), 'ku@ku.dk' (ku@ku.dk), marnav@marnav.dk (marnav@marnav.dk), martec@martec.dk (martec@martec.dk), info@msk.dk (info@msk.dk), rektor@itu.dk (rektor@itu.dk), IT-Universitetet (itu@itu.dk), kea@kea.dk (kea@kea.dk), info@phmetropol.dk (info@phmetropol.dk), post@skipperskolen.dk (post@skipperskolen.dk), stiftelsen@georgstage.dk (stiftelsen@georgstage.dk), forstander@svesoef.dk (forstander@svesoef.dk), mail@simac.dk (mail@simac.dk), ucc@ucc.dk (ucc@ucc.dk), Torben Holm RKU (torben.holm@kadk.dk), torben.holm@kadk.dk (torben.holm@kadk.dk), 'ruc@ruc.dk' (ruc@ruc.dk), dk@designskolenkolding.dk (dk@designskolenkolding.dk), info@kadk.dk (info@kadk.dk), eal@eal.dk (eal@eal.dk), dkuni@dkuni.dk (dkuni@dkuni.dk), info@dmjx.dk (info@dmjx.dk), 'dtu@dtu.dk' (dtu@dtu.dk), uc-dk@uc-dk.dk (uc-dk@uc-dk.dk), eamv@eamv.dk (eamv@eamv.dk), kontakt@cphbusiness.dk (kontakt@cphbusiness.dk), eadania@eadania.dk (eadania@eadania.dk), fms@fms.dk (fms@fms.dk), info@eaaa.dk (info@eaaa.dk), easj@easj.dk (easj@easj.dk), syd@easv.dk (syd@easv.dk), vest@easv.dk (vest@easv.dk), info@svesoef.dk (info@svesoef.dk), 'regioner@regioner.dk' (regioner@regioner.dk), 'ida@ida.dk' (ida@ida.dk), 'kl@kl.dk' (kl@kl.dk), info@danskeerhvervsakademier.dk (info@danskeerhvervsakademier.dk), 'da@da.dk' (da@da.dk), 'di@di.dk' (di@di.dk), dm@dm.dk (dm@dm.dk), rektor@adm.ku.dk (rektor@adm.ku.dk), rektor@sdu.dk (rektor@sdu.dk)

(rektor@sdu.dk), rektor@adm.aau.dk (rektor@adm.aau.dk), rektor@au.dk (rektor@au.dk), rektor@ruc.dk (rektor@ruc.dk), info@seaman.dk (info@seaman.dk), uc-dk@uc-dk.dk (uc-dk@uc-dk.dk), ahs@aams.dk (ahs@aams.dk), viauc@viauc.dk (viauc@viauc.dk), 'aau@aau.dk' (aau@aau.dk), au@au.dk (au@au.dk), ucsyd@ucsyd.dk (ucsyd@ucsyd.dk), ucl@ucl.dk (ucl@ucl.dk), ucn@ucn.dk (ucn@ucn.dk), ucsj@ucsj.dk (ucsj@ucsj.dk), aams@aams.dk (aams@aams.dk), 'eva@eva.dk' (eva@eva.dk), Postkasse Kontakt (kontakt@innofond.dk), dtu-rektor@adm.dtu.dk (dtu-rektor@adm.dtu.dk), A-RAADET - enhedspostkasse (council@akkr.dk), info@dtkk.dk (info@dtkk.dk), dl@landskabsarkitekter.dk (dl@landskabsarkitekter.dk), fsr@fsr.dk (fsr@fsr.dk), dh@handicap.dk (dh@handicap.dk), duf@duf.dk (duf@duf.dk), info@danskeark.dk (info@danskeark.dk), design@danishdesigners.com (design@danishdesigners.com), dsf@dsfnet.dk (dsf@dsfnet.dk), dch@dch.dk (dch@dch.dk), hs@royalacademy.dk (hs@royalacademy.dk), info@eakolding.dk (info@eakolding.dk), lundgren198109@hotmail.com (lundgren198109@hotmail.com), dt@datatilsynet.dk (dt@datatilsynet.dk), info@danishdesignassociation.com (info@danishdesignassociation.com), info@dgi.dk (info@dgi.dk), mail@arkitektforeningen.dk (mail@arkitektforeningen.dk), organisation@c3.dk (organisation@c3.dk), rektor@cbs.dk (rektor@cbs.dk), Info-Akademiraadet (info@akademiraadet.dk), samfund@advokatsamfundet.dk (samfund@advokatsamfundet.dk), atvmail@atv.dk (atvmail@atv.dk), ac@ac.dk (ac@ac.dk), holstorama@gmail.com (holstorama@gmail.com), kontakt@firmaidraet.dk (kontakt@firmaidraet.dk), dif@dif.dk (dif@dif.dk), op@co-sea.dk (op@co-sea.dk), hoeringssager@danskerhverv.dk (hoeringssager@danskerhverv.dk), info@shipowners.dk (info@shipowners.dk), dac@dac.dk (dac@dac.dk), info@danskbyggeri.dk (info@danskbyggeri.dk), mail@finansraadet.dk (mail@finansraadet.dk), js@sdu.dk (js@sdu.dk), sls@dsr.dk (sls@dsr.dk), mail@soefartens.org (mail@soefartens.org), sdsformand@sdsnet.dk (sdsformand@sdsnet.dk), soeren.n.s@gmail.com (soeren.n.s@gmail.com), jg@marnav.dk (jg@marnav.dk), hsp@fms.dk (hsp@fms.dk), fg@soefartens.org (fg@soefartens.org), a@aarch.dk (a@aarch.dk), 'cbs@cbs.dk' (cbs@cbs.dk), A-AKKR - hovedpostkasse (akkr@akkr.dk), Søfartsstyrelsen Hovedpostkasse (SFS (SFS@dma.dk), pgh@soefartens.org (pgh@soefartens.org), tekniq@tekniq.dk (tekniq@tekniq.dk), tl@tl.dk (tl@tl.dk), info@konservativestuderende.dk (info@konservativestuderende.dk), tch@lederne.dk (tch@lederne.dk), lc@skaf-net.dk (lc@skaf-net.dk), ftf@ftf.dk (ftf@ftf.dk), fa@fanet.dk (fa@fanet.dk), finanstillsynet@ftnet.dk (finanstillsynet@ftnet.dk), fritforum@fritforum.dk (fritforum@fritforum.dk), ll@llnet.dk (ll@llnet.dk), pls@pls.dk (pls@pls.dk), carsten@rousing.net (carsten@rousing.net), lejesvenden@live.dk (lejesvenden@live.dk), kab@kons.dk (kab@kons.dk), eikmoen@gmail.com (eikmoen@gmail.com), mf@mmf.dk (mf@mmf.dk), cosea@co-sea.dk (cosea@co-sea.dk)

Cc: Elise Bromann Bukhave (ebb@uds.dk), Ulf Melgaard (ulf@ufm.dk), Carsten Aabo (caa@uds.dk), Rikke Lise Simsted (RILS@uds.dk), Kim Dehn (kde@uds.dk), Jette Søgren Nielsen (jsn@uds.dk), Søren Langelund Kliit (skl@ufm.dk), Jimmy Bruun Felthaus (jbf@uds.dk), Hanne Meldgaard (hme@ufm.dk), Eva Jensen (eje@uds.dk), Adrian Lema (adl@ufm.dk), Louise Kornmaaler (lok@ufm.dk), Jens Storm (jst@uds.dk), Patrizia Marchegiani (pama@uds.dk), Bente Olsen (BO@uds.dk), Peder Michael Sørensen (PMS@uds.dk)

Fra: Thomas Voigt Lund (tv@uds.dk)

Titel: Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

Sendt: 31-08-2016 15:26:19

Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

Hermed sender Uddannelses- og Forskningsministeriet, Styrelsen for Videregående Uddannelser, udkast til forslag til ændring af adgangsreguleringsloven i høring.

Vi beder om bemærkninger **senest fredag den 23. september 2016, kl. 14.00.**

Bemærkninger sendes til jur-hoeringssvar@uds.dk og tv@uds.dk med angivelse af "sagsnr. 16/036557" i emnefeltet.

Med venlig hilsen

Thomas Voigt Lund
Specialkonsulent
Center for Jura
Direkte telefon: + 45 7231 8664
E-mail: tv@uds.dk

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
DK-1260 København K
Telefon: +45 7231 7800
Fax: +45 7231 7801
E-mail: uds@uds.dk

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
1260 København K

Brolæggerstræde 9
1211 København K

Telefon 72 48 60 00
Fax 72 48 60 01
Email: sl@sl.dk

Girokonto 402-3951

Mail: jur-hoeringssvar@uds.dk og tvf@uds.dk

Ref.: BHD/lh
Dok.nr.: 3087315
Sag.nr.: 2016-SLCSFA-02077

23. september 2016

Bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangsgulregulering ved videregående uddannelser (begrænsning af dobbeltuddannelse)

Generelle kommentarer

Som et udgangspunkt finder Socialpædagogerne det u hensigtsmæssigt, at det videregående uddannelsesniveau skal holde for en finansiering af dagpengeaftalen fra sidste år. Løsningen mangler fokus på arbejdsmarkedets behov og risikerer at skabe ubalance mellem de videregående uddannelser og arbejdsmarkedet.

Forslaget er i væsentlighed med til at understrege nødvendigheden af en studievejledning af høj kvalitet, som kan være medvirkende til, at den studerende vælger den rigtige uddannelse fra første færd.

Dernæst er forslaget i væsentlighed med til at understrege, at det skal sikres, at de uddannelser, der på statens regning ikke kan såkaldt dobbeltuddannes til, udbydes under åben uddannelse.

Afslutningsvis for de generelle kommentarer kan det undre, at forslaget anerkender statsfinansiering af ny uddannelse, givet at denne er på et højere niveau. Et eksempel er socialpædagogen, der gerne vil tage en uddannelse til skolelærer, men grundet begrænsning af såkaldt dobbeltuddannelse kan det ikke statsfinansieres – det kan derimod en kandidatuddannelse i eskimologi.

Vedrørende dispensation

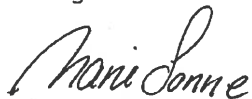
Der lægges i forslaget op til, at personer, som har en videregående uddannelse, der ikke har været benyttet i fem år (forældelsesreglen), kan få dispensation til at tage en videregående uddannelse på eksempelvis samme niveau. Socialpædagogerne vil gerne appellere til en forældelsesgrænse på tre år fremfor fem år. Dette begrundet i, at fem år er uforbeholden lang tid at vente på et sporskifte: For den enkelte, som har måttet sande, at hans eller hendes uddannelsesmæssige baggrund ikke matcher en given livssituation – men i høj grad også for

samfundet med øje for den faglighed og professionalisme en veluddannet arbejdskraft kan tilføre.

Ligeledes anføres i forslaget, at der kan gives dispensation til personer, der af helbredsmæssige årsager ikke længere kan anvende en tidligere gennemført uddannelse. "Helbredsmæssige årsager" bør konkretiseres, så det fremgår, at der både er tale om fysiske og psykiske årsager.

Det vækker undren, at der i forslaget ikke tages højde for, at der i tilfælde af for mange uddannede inden for en faggruppe, ikke gives mulighed for, at denne faggruppe kan tage en ny uddannelse på eksempelvis samme niveau. Et eksempel er uddannelsen af tegnsprogstolke, hvor blandt andet indgreb mod døvhed har gjort, at der er brug for betydeligt færre tegnsprogstolke, og hvor dimensioneringen ikke er tilpasset denne situation. Det anbefales, at der i lovforslaget tages højde for ubalancer af denne karakter.

Venlig hilsen

Marie Sonne
forbunds næstformand

Høringsvar angående lovforslag til begrænsning af dobbeltuddannelse

23. september 2016

Danske Erhvervsakademier takker for muligheden for at kommentere forslaget vedrørende begrænsning af dobbeltuddannelse.

Overordnet finder Danske Erhvervsakademier det positivt at undgå unødigt, statsfinansieret dobbeltuddannelse af de unge. Samtidigt ønsker Danske Erhvervsakademier, at der eksisterer et reelt sammenhængende videregående uddannelsessystem for de studerende og det arbejdsmarked, de skal være en del af.

Danske Erhvervsakademier har følgende kommentarer til lovforslaget:

- Danske Erhvervsakademier ønsker fortsat fokus på bedre sammenhængende uddannelsesveje mellem professionsbachelorniveau og kandidatuddannelser. Det er uklart, om lovforslaget omfatter supplerende efter endt uddannelse på samme kvalifikationsrammeniveau. For eksempel kan der være aftaler med universiteterne om supplerende i enkelte fag på samme niveau, som den videregående afsluttede uddannelse, før optagelse på kandidatuddannelse. Det er væsentligt, at denne mulighed opretholdes, så der sikres fleksible overgange og et sammenhængende uddannelsessystem.
- Som det fremgår af forslaget, vil personer, der allerede har gennemført en videregående uddannelse, som udgangspunkt kun vil kunne optages på en ny fuldt statsfinansieret videregående uddannelse, hvis denne uddannelse er på et højere niveau end den allerede gennemførte uddannelse. Det fremgår ikke af forslaget, om der i forlængelse heraf vil blive åbnet for selvbetalingsmuligheder for studerende. Danske Erhvervsakademier opfordrer til, at man åbner op for denne mulighed.
- Danske Erhvervsakademier finder det positivt, at der i lovforslaget er formuleret dispensation for, at videregående uddannelser med et særligt

Danske
Erhvervsakademier

Danske
Erhvervsakademier
Nansensgade 19
1366 København K
www.dkea.dk

Sagsbehandler
Ida Rode Hansen
Analytiker
Telefon: 51233691
E-post: irh@dkea.dk

arbejdsmarkedsbehov og ledige pladser kan optage studerende med en videregående uddannelse på samme eller højere niveau. De demografiske udfordringer, nye teknologier og en global konkurrence betyder, at det kan være svært at forudsige de fremtidige behov på arbejdsmarkedet.

- Loven forventes at træde i kraft den 1. januar 2017. Der er relativt kort varsel for institutionerne og de studerende. Normalt skal institutionerne varsle ændringer vedrørende optag med minimum to år for at give kommende studerende rimelige muligheder for at kunne leve op til ændrede adgangskrav.
- Danske Erhvervsakademier er bekymrede for, om loven vil føre til øget frafald. Studerende vil formentligt i højere grad afbryde deres uddannelse for at kunne ændre studievalg frem for at færdiggøre en igangværende uddannelse og derefter søge ind på en ny uddannelse med delvis merit.
- Det fremgår ikke tydeligt, hvordan internationale studerende med en videregående uddannelse fra et andet land vil være omfattet af lovforslaget. Hvis udenlandske videregående uddannelser også vil være omfattet af loven, vil det for nogle studerende være relevant at give dispensation for reglen om dobbeltuddannelse. I dag er adgangskravene i nogle tilfælde et højere uddannelsesmæssigt adgangsniveau hos internationale studerende. Hvis forslaget gennemføres uden generel dispensation for udenlandske studerende, vil der være begrænsninger i muligheden for at optage meget kvalificerede udenlandske statsborgere.

I er velkomne til at kontakte Danske Erhvervsakademier for eventuel uddybning af ovenstående punkter.

Venlig hilsen

Niels Egelund
Formand for rektorkollegiet

Ida Rode Hansen
Analytiker, Danske Erhvervsakademier

Styrelsen for Videregående uddannelse
Bredgade 43
1260 København K
Sagsnr. 16/036557

23. september 2016

Hørings svar

- Høring over forslag til lov om ændring af lov om adgangregulering ved videregående uddannelser (begrænsning af dobbeltuddannelse)

MVU-netværket (Lærerstuderendes Landskreds, Pædagogstuderendes Landssammenslutning, Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende, og Sygeplejestuderendes Landssammenslutning) takker for muligheden for at indgive høringssvar.

Generelle bemærkninger

Vi vil gerne udtrykke flere bekymringer i forhold til forslag til lov om ændring af lov om adgangregulering ved videregående uddannelser.

Først og fremmest er det vigtigt at pointere det mindre fleksible uddannelsessystem, som vi mener dette forslag vil bidrage til, samt at det vil sætte en begrænsning for den livslange læring. Vores professioner udvikles og forstærkes ved at mennesker med kvalifikationer og kompetencer kan løfte en profession med de kvaliteter man tager med sig fra de flere uddannelseskombinationer.

Endvidere er vi bekymrede for, at forslaget vil betyde et øget frafald under uddannelsen, i visse tilfælde for studerende, med kort tid tilbage af deres uddannelse. Dette vil, ud over omkostninger forbundet med start af ny uddannelse, betyde, at studerende ikke opnår bevis for deres opnåede kompetencer og kvalifikationer. Et øget frafald undervejs i uddannelse vil mindske forslagetets effekt, da omkostninger ved start og halv gennemførelse af flere uddannelser til dels vil udligne de "sparede" omkostninger ved dobbeltuddannelse. En vigtig overvejelse i forhold til dette forslag er vejledning af uddannelsesmuligheder. Med dette forslag, bør det derfor overvejes hvorvidt der er behov for øget og bedre vejledning inden uddannelsesvalget finder sted. Endvidere bør det overvejes om der er et øget behov for vejledning, der kan synliggøre hvilke dispensationsmuligheder, der foreligger, såfremt en studerende allerede har gennemført en uddannelse på samme eller højere niveau. Det øgede behov for vejledning må sikres gennem flere tilførte ressourcer.

Derudover må vi gøre opmærksom på den øgede indførelse af brugerbetaling i uddannelsessystemet. Med justering af fremdriftsreformen indførte man delvis brugerbetaling på suppleringskurser, som er nødvendige, for at professionsbachelorstuderende kan læse videre på en kandidatuddannelse. Yderligere kan vi frygte at uddannelsesinstitutionerne vil udbyde flere uddannelser under lov om åben uddannelse, hvor der er deltagerbetaling for de studerende. Eksempelvis koster en socialrådgiveruddannelse under lov om åben uddannelse ca. 68.000, hertil kommer der udgifter til køb af bøger, transport, overnatning etc.

Som beskrevet i det indledende afsnit efterspørger arbejdsmarkedet fagligt stærke fagprofessionelle. Derfor vil vi også gøre opmærksom på væsentligheden af mulighederne for efter/videreuddannelse og den økonomiske prioritering af denne. Vores arbejdsområder

forandrer og udvikler sig og derfor er det også essentielt at vores dimittender fortsat kan blive opkvalificeret inden for deres fagområde.

Dispensation

Forslag til lov om ændring af adgangsregulering ved videregående uddannelser rejser for os en række spørgsmål, som vi beder overvejet. Først og fremmest er det positivt at der tages hensyn til dispensationer i forhold til helbredsmæssige årsager, forældede uddannelser, og dispensationer, der tager generelle samfundshensyn. Det er vigtigt for os, at vi også fremover har dygtige fagprofessionelle med flerfaglige kompetencer.

Arbejdsmarkedet efterspørger tværfaglige kompetencer og værdien af at kombinere to professionsbacheloruddannelser, vil i mange tilfælde give faglig mening. Eksempelvis vil kombinationen pædagog/socialrådgiver være efterspurgt til specifikke områder inden for det sociale arbejde.

Det er stadig noget uklart, hvem der skal behandle dispensation sagerne ude lokalt. Vi vil dog foreslå at behandlingen foretages i studierådet, hvor der er repræsentanter fra ledelse, underviser og studerende.

Vi ønsker, at det bliver præciseret, hvornår en uddannelse anses som forældet, og hvilke modeller man vil benytte sig af, når man skal udregne efterspørgslen på arbejdsmarkedet.

Sagsbehandlingen

MVU-netværket ønsker at rejse kritik af processen vedrørende dette lovforslag. Vi finder det problematisk, at forslaget er behandlet med meget kort frist, uden mulighed for at inddrage alle relevante parter forinden. Det bekymrer os, at en aftale, der vil påvirke tusindvis af studerende som en del af en anden aftale, har haft så kort behandlingstid, og hvorvidt politisk hastværk gavner demokratiet.

På vegne af MVU-netværket

Christian Dalby
Formand for Lærerstuderendes Landskreds
Tlf.: 30925515
E-mail: chda@llnet.dk

Nikoline Viktoria Møller Sørensen
Faglig sekretær i Pædagogstuderendes Landssammenslutning
Tlf.: 41653040
E-mail: nikoline@p-l-s.dk

Anna Sofie Vedersø Larsen
Formand for Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende
Tlf.: 61225740
E-mail: sdsformand@sdsnet.dk

Helle Yndgaard Storm
Formand for Sygeplejestuderendes Landssammenslutning
Tlf.: 20777699
E-mail: slsformand@dsr.dk

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
1260 København K

Høringsvar vedr.: Udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

23. september 2016

IDA finder det bekymrende, at besparelser på uddannelsesområdet igen anvendes til at finansiere andre formål.

IDA finder, at begrænsning af dobbeltuddannelse for personer, der allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau, er uheldig på de tekniske og naturvidenskabelige områder, hvor en prognose udarbejdet af DI og IDA i 2015 viser, at der i 2025 kommer til at mangle 9.300 ingeniører og 4.200 naturvidenskabelige kandidater. IDA finder derfor, at ingeniøruddannelser og de naturvidenskabelige kandidatuddannelser bør undtages fra bestemmelse grundet et særligt samfundsbehov. Hvis der ønskes en mere detaljeret undtagelse kan der tages udgangspunkt i de uddannelser, hvor der er 'mangel på arbejdskraft' jf. Arbejdsmarkedsbalancen udarbejdet af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, eller uddannelser med vedvarende lav ledighed historisk set.

Afslutningsvis finder IDA, at det er vigtigt at der fortsat er mulighed for at blive uddannet folkeskolelærer trods tidligere uddannelser, idet IDA finder, at folkeskolelærere med en anden faglig baggrund kan være med til at styrke undervisningen. Det gælder ikke mindst i de naturfaglige fag, hvor det er hensigtsmæssigt, hvis personer med en naturfaglig baggrund har mulighed for at uddanne sig til folkeskolelærere, da disse har en faglig ballast der gør, at de formår at tilføre naturfagsundervisningen i folkeskolen en ekstra dimension.

Med venlig hilsen

Ingeniørforeningen, IDA

Anne Katrine Bojsen
Chefkonsulent

23. september 2016

MENI/bikj

Uddannelsesstyrelsen
Att. Bente Olsen
Bredgade 43
1203 København K

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Svar på høring vedr. forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (begrænsning af dobbeltuddannelse)

DI takker for muligheden for at komme med bemærkninger til ovenstående lovforslag.

DI støtter regeringens intentioner om at begrænse omfanget af dobbeltuddannelse ud fra betragtningen om, at fuldt statsfinansieret dobbeltuddannelse er en stor udgift for samfundet. Dertil kommer, at der i dag findes muligheder for yderligere opkvalificering inden for efter- og videreuddannelsessystemet og åben uddannelse.

Dobbeltuddannelse kan dog være hensigtsmæssigt i de tilfælde, hvor særlige arbejdsmarkedsbehov taler for det. DI glæder sig derfor over, at ministeren vil kunne fastlægge, at bestemte uddannelser undtages fra begrænsningen af dobbeltuddannelse.

DI anser det for fornuftigt, at der udarbejdes en liste over uddannelser, som er undtaget af begrænsningen af dobbeltuddannelse som en del af bilag til den tilhørende bekendtgørelse.

DI støtter også, at der indføres mulighed for dispensation fra reglerne om begrænsning af dobbeltuddannelse for personer, der af dokumenterede helbredsmæssige årsager ikke kan anvende en tidligere gennemført uddannelse.

DI hæfter sig ved, at forholdene omkring forældede eller ikke-anvendte uddannelser ikke er defineret nærmere. En forældet uddannelse er ikke nødvendigvis en hindring for at varetage et job på arbejdsmarkedet, hvor erfaring og efter- og videreuddannelse også spiller en rolle, ligesom mange personer på arbejdsmarkedet er beskæftiget med opgaver, som ikke tager afsæt i deres oprindelige uddannelse.

DI er også betænkelig ved, at det ikke fremgår, om en person, som har en forældet uddannelse eller ikke har anvendt sin oprindelige uddannelse på arbejdsmarkedet, vil kunne vælge at søge optagelse på en hvilken som helst fuldt statsfinansieret videregående uddannelse på samme eller lavere niveau, eller om vedkommende er begrænset til at søge optagelse på de uddannelser, der forventes undtaget af reglerne. DI forventer, at dette præciseres i bekendtgørelsen.

DI kan ikke støtte, at der fastsættes regler om, at personer med en videregående uddannelse, der er gennemført for et nærmere antal år siden, ikke omfattes af begrænsningen af dobbeltuddannelse. Ligesom for reglerne om forældede uddannelser må det også gælde her, at en uddannelse af ældre dato ikke er en hindring for at varetage et job på arbejdsmarkedet. Med en uddannelse af ældre dato vil jobberfaring veje langt tungere, ligesom der må påregnes en vis efteruddannelsesaktivitet i løbet af arbejdslivet. Det fremstår også modstridende i forhold til forslaget intentioner om at begrænse adgangen til dobbeltuddannelse at åbne op for, at visse personer får mulighed for at gennemføre flere uddannelser på samme eller lavere niveau, alene fordi deres oprindelige uddannelse er af ældre dato.

Med venlig hilsen

Charlotte Rønhof
Underdirektør

Lone Folmer Berthelsen
Erhvervsuddannelseschef

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
1260 København K
Att. Thomas Voigt Lund, tv@uds.dk
16/036557

Høringssvar over 'Udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)'.

Danske Professionshøjskoler takker for indkaldelsen til høring over 'Udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)'. Vi har følgende bemærkninger:

Professionshøjskolerne har forståelse for lovændringens intention om at undgå uhensigtsmæssig statslig finansiering af dobbeltuddannelser, der ikke har et erhvervsrelevant kompetenceudviklingsperspektiv. I denne henseende finder vi det derfor afgørende, at efter- og videreuddannelsessystemet målrettet udvikles i forlængelse af en evt. lovændring med henblik på at fremme fleksibiliteten på arbejdsmarkedet og give dimittender mulighed for at videreudanne sig.

Der er imidlertid en bekymring blandt Danske Professionshøjskoler medlemsinstitutioner om, at adgangreguleringen vil begrænse et betydeligt antal studerende, der af forskellige årsager måtte ønske at erhverve sig en ny uddannelse. Hertil tilføjes at en hastig samfundsudvikling gør det vanskeligt at forudse de aktuelle kompetencebehov på arbejdsmarkedet, hvorfor et fleksibelt uddannelsessystem med mulighed for tilpasning til arbejdsmarkedets efterspørgsel er nødvendig. På den baggrund ser Danske Professionshøjskoler det som uhensigtsmæssigt at indføre en blokering – i form af begrænsning af dobbeltuddannelse – for borgernes ønske om at tilpasse sig efterspørgslen efter arbejdskraft. Det opfattes, at lovforslaget går imod uddannelsessystemets kerneværdier som værende sammenhængende, fleksibel samt omstillingsparate overfor arbejdsmarkedets kompetencebehov.

Danske Professionshøjskoler vil endvidere anføre, at lovforslaget ikke tager højde for den dimensioneringsmodel som en række professionsbacheloruddannelser er dimensionerede efter, idet denne ikke medregner studerende med fuld egenbetaling. Dimensioneringsmodellen fungerer på den måde, at det udelukkende er studerende, der er taxameterudløsende samt kommunale revalidender, der tæller med i dimensioneringen. Studerende med fuld egenbetaling tæller ikke med. Principielt kan institutionerne godt optage studerende med fuld egenbetaling, men dette har som konsekvens, at der skal skaffes yderligere praktikpladser. Det vil bevirke, at der skal laves aftaler om flere praktikpladser med regioner og kommuner, indenfor en række uddannelser på velfærdsområdet, hvilket på nuværende tidspunkt er vanskeligt gennemførligt.

Danske Professionshøjskoler er ligeledes bekymrede for, at lovforslaget vil have den utilsigtede konsekvens, at flere studerende vil afbryde deres uddannelser før den er gennemført for at sikre muligheden for at kunne starte på en uddannelse på samme niveau eller lavere. Nogle medlemsinstitutioner påpeger, at de aktuelt ser, at denne tendens er på vej. Frafald øger samfundets udgift til uddannelse og bør være et opmærksomhedspunkt, når den samfundsmæssige gevinst ved ikke at dobbeltudanne skal udregnes.

Det bemærkes, at der ikke eksisterer en merituddannelse for sundhedsuddannelserne, som det er tilfældet for bl.a. lærer- og pædagoguddannelsen. Konsekvensen af lovforslaget kan derfor blive, at færre, der allerede har en uddannelse, vælger at uddanne sig til fx sygeplejerske – en profession, der på nuværende tidspunkt er mangel på, og hvor kompetencer fra andre uddannelser har stor værdi blandt andet grundet den opgaveglidning, der foregår i sundhedssektoren, hvor eksempelvis sygeplejersker varetager mere specialiserede og ledelsesmæssige opgaver i tværfaglige samspil.

Danske Professionshøjskoler støtter lovudkastets forslag om, at der kan gøres undtagelse fra hovedreglen og dermed muligheden for at erhverve sig en dobbeltuddannelse i specifikke tilfælde. Vi ønsker dog, at dispensationsmuligheder udfoldes yderligere jf. formuleringerne om, at "*ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om undtagelse og dispensation fra begrænsningen af dobbeltuddannelse*". Herunder specifikt i forholdene om helbred, forældelse af uddannelse samt samfundsmæssige hensyn.

Danske Professionshøjskoler foreslår i forlængelse heraf at tilføje, at dispensationsreglerne også bør gælde, hvis den nye uddannelse er en naturlig faglig progression i uddannelserne til trods for, at de er på samme uddannelsesniveau og i de tilfælde, hvor en arbejdsmarkedsvurdering peger på, at en ny uddannelse vil øge chancen for job.

Desuden foreslår Danske Professionshøjskoler, at der indarbejdes konkrete kriterier for uddannelsers mulighed for undtagelse i lovforslaget og senere i bekendtgørelsen. Disse kriterier kunne blandt andet omhandle:

- Arbejdsmarkedsbehov: historiske og aktuelle ledighedstal for de enkelte uddannelser skal ligge på niveau med eller under den strukturelle ledighed.
- Uddannelser, hvor arbejdsmarkedsbalancen.dk angiver, at der er mangel på arbejdskraft eller gode jobmuligheder skal undtages.
- Geografi: Der tages særlige hensyn til forsyningsmuligheder for områder, der ligger længere væk fra de fire største uddannelsesbyer.
- Når uddannelsen ikke længere lever op til ovennævnte kriterier, har uddannelsen med en forsinkelse på 2 år ikke længere mulighed for undtagelse.

Det bemærkes i øvrigt at disse dispensationsmuligheder medfører øgede administrative ressourcer på uddannelsesinstitutionerne, i form af tilvejebringelse af nødvendig dokumentation samt sagsbehandling blandt andet til vejledning og optagelsesprocessen ved de videregående uddannelser. Den øgede ressourceanvendelse ses ikke i lovforslaget modsvaret af tilførsel af administrative ressourcer.

Det følger af Bekendtgørelse om adgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, at "*ansøgeren skal oplyse om beskæftigelse og beståede eller gennemførte uddannelses-elementer fra alle tidligere danske og udenlandske uddannelsesforløb på samme uddannelsesniveau*" med henblik på, at uddannelsesinstitutionen kan træffe afgørelse om merit (og vurdere om der er tale om dobbeltuddannelse). I forlængelse heraf påpeger Danske Professionshøjskoler, at der skal etableres de nødvendige procedurer, som sikrer, at ansøgerens oplysninger, som uddannelsesinstitutionerne træffer meritafgørelse efter, er korrekte.

Afslutningsvis mener Danske Professionshøjskoler, at man i højere grad bør se på, hvordan uddannelser kan sammensættes mere fleksibelt, så man i højere grad undgår, at studerende har brug for at tage en ny uddannelse for at få kompetencer, som går på tværs af eksisterende kompetencer.

Med venlig hilsen

Harald Mikkelsen
Formand
Danske Professionshøjskoler

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Bredgade 43
1260 København K

Sendt pr. mail
jur-hoeringssvar@uds.dk
tv1@uds.dk

23. september 2016

Vedr. høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Dansk Erhverv er positivt stillet over for ændringer vedrørende dobbeltuddannelse. Det er ikke hensigtsmæssigt, at man i udgangspunktet kan tage flere videregående uddannelse på samme niveau eller lavere, som er fuldt statsfinansieret. Den begrænsning synes at være rimelig.

I lovforslaget understreges det, at der fortsat vil være mulighed for at videreuddanne sig på samme eller lavere niveau, hvis der er delvis deltagerbetaling. På den baggrund vil lovforslaget ikke begrænse mulighederne for livslang læring eller kompetenceudvikling.

Dansk Erhverv finder det positivt, at der vil være mulighed for dispensation i tilfælde af, at det kan være samfundsnyttigt – både for den enkelte samt samfundet, at man påbegynder en uddannelse på samme niveau eller lavere end ens allerede eksisterende videregående uddannelse. Det skal især ses i sammenhæng med, at der kan opstå nye kompetencekrav, hvor den pågældende specialisering er en mangel.

Derfor støtter Dansk Erhverv, at der kan indføres muligheder for generelle undtagelser i begrænsningen.

Med venlig hilsen

Mette Fjord Sørensen
Uddannelses- og forskningspolitisk chef

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
1260 København K

Sagsnr. 16-2203
Vores ref. ROJ
Deres ref. 16/036557

Sendes pr. e-mail til jur-hoerings svar@uds.dk og tvf@uds.dk

Den 22. september 2016

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

LO anerkender behovet for, at der skal findes finansiering i forbindelse med dagpengeaftalen for sidste år. Når det er sagt, mener LO, at denne finansieringsløsning er for nem og for hurtig.

Lovforslaget mangler således fokus på, hvad arbejdsmarkedet har behov for. Sammenhængen mellem de videregående uddannelser og arbejdsmarkedets behov er allerede i dag stærkt udfordret. Derfor er det ærgerligt, at der alene grundet et finansieringsbehov, laves et indgreb i de videregående uddannelser, som risikerer at blive en yderligere barriere for sammenhængen mellem de videregående uddannelser og arbejdsmarkedet.

Det er vigtigt, at vi ikke skaber yderligere barrierer i at sikre lønmodtagere mulighed for relevant og beskæftigelsesrettet uddannelse og arbejdsgiverne den arbejdskraft, de har brug for.

En brugerbetaling vil gøre det sværere for personer på arbejdsmarkedet at skifte spor væk fra brancher eller fag med dårlige beskæftigelsesmuligheder, og kan dermed få negative konsekvenser for virksomhedernes muligheder for at få adgang til den rigtige arbejdskraft.

Der hvor uddannelsesloftet nu gør, at man ikke kan uddanne sig i det ordinære videregående uddannelsessystem, skal det sikres, at der i videst muligt omfang udvikles deltiduddannelser under åben uddannelse.

Derudover er det et generelt opmærksomhedspunkt, at aftalen risikerer at føre til uhensigtsmæssig adfærd blandt de studerende ved, at de studerende undlader at færdiggøre deres uddannelse for ikke at afskære sig muligheden for at skifte spor undervejs.

LO støtter en ordning om undtagelse og dispensation fra begrænsningen af dobbeltuddannelse, og det er oplagt at prioritere et evt. provenu til dispensationsordningen. I dialog med arbejdsmarkedets parter skal dispensationsordningen være så ubureaukratisk som overhoved muligt med gennemskuelige kriterier.

Det er helt afgørende i den forbindelse, at aftalen ikke påvirker muligheden for at nedslidte eller syge personer kan skifte spor også horisontalt og på den måde bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet. Et princip kan være, at hvis man ikke kan forsørge sig selv på fuldtid inden for sit nugældende fag grundet sundhedsmæssige årsager, både fysiske og psykiske, skal man kunne tage en ny statsfinansieret fuldtidsuddannelse horisontalt eller på lavere niveau.

Derudover skal det sikres, at personer med en uddannelse med dårlige beskæftigelsesudsigter kan tage en anden uddannelse på samme niveau eller lavere, og ikke bliver nødt til at uddannelsesløfte sig for at undgå egenbetaling.

En model til grund for denne vurdering kunne være, at man videreudvikler den eksisterende dimensioneringsmodel for de videregående uddannelser, som den tidligere regering indførte i 2014. Den skal videreudvikles sådan, at man også undersøger fremtidens arbejdskraftbehov, og ikke kun kigger på bagudrettede ledighedstal. Denne videreudviklede model kunne forankres i et nationalt videncenter for sammenhæng mellem udviklingen i kvalifikationskravene på arbejdsmarkedet og arbejdskraftudbuddet fra de videregående uddannelser.

Sidst skal det sikres, at områder friholdes, hvor en særlig erhvervsstruktur gør, at en branche typisk ansætter medarbejdere med dobbelt uddannelser.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ejner K. Holst', written in a cursive style.

Ejner K. Holst

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
1260 København K

Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K
Tlf. 33 36 98 05
Fax 33 36 98 26
www.dkuni.dk

23. september 2016
J.nr. 16/43333/184
LS
Dir. tlf. 33 36 98 03
ls@dkuni.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

Danske Universiteter takker for ovennævnte udkast, som er modtaget i høring fra Styrelsen for Videregående Uddannelser den 31. august 2016.

Udkastet har været sendt i høring hos universiteterne. Danske Universiteter har modtaget svar fra Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og Copenhagen Business School.

Danske Universiteter har forståelse for ønsket om at sikre, at statsfinansierede uddannelser kommer samfundet til gavn. Danske Universiteter bemærker dog, at dobbelt uddannelse i mange tilfælde kan være en nyttig investering for samfundet. Det bør derfor sikres, at der forsat vil være fleksibilitet i arbejdsstyrken, så der er de fornødne muligheder for at uddanne sig i en ny retning, i det omfang arbejdsmarkedets behov ændrer sig.

Danske Universiteter bemærker desuden, at der vil være en del administrative omkostninger forbundet med at vurdere dispensationsmuligheder for ansøgere, som søger ind på en uddannelse, men allerede har en gennemført en uddannelse på samme eller lavere niveau.

Der henvises i øvrigt til universiteternes individuelle høringssvar, som er vedlagt.

Med venlig hilsen

Rektor Anders Bjarklev
Talsmand
Danske Universiteter

Høringsvar til forslag til lov om ændring af lov om adgangregulering ved videregående uddannelser (begrænsning af dobbeltuddannelse)

20. SEPTEMBER 2016

Københavns Universitet (KU) takker for muligheden for at afgive bemærkninger til ændring af lov om adgangregulering ved de videregående uddannelser.

UDDANNELSESSERVICE
UDDANNELSESSTRATEGISK
SEKRETARIAT

KU noterer sig, at ministeriet med ændringsforslaget ønsker at begrænse dobbeltuddannelse ved at regulere adgangen til videregående uddannelse for personer, der allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau.

FRUE PLADS 4
1166 KØBENHAVN K
POSTBOKS 2177

I forbindelse med den nærmere udmøntning af loven vil KU gerne opfordre til at der sikres en fortsat grad af fleksibilitet, som understøtter et dynamisk arbejdsmarked. Muligheden for at kunne tage en yderligere bachelor- og/eller kandidatuddannelse kan give mulighed for at borgere uden for arbejdsmarkedet kan komme tilbage på arbejdsmarkedet. Endvidere kan muligheden for at tage en yderligere uddannelse på samme eller lavere niveau end den allerede gennemførte, også være en hensigtsmæssig mulighed for efteruddannelse af borgere med tilknytning til arbejdsmarkedet.

TLF 35322626
DIR 35323154

thla@adm.ku.dk
www.us.ku.dk

REF: THLA
SAG: 003-0249/16-7000

Med venlig hilsen

Therese Hyll Bruun
Specialkonsulent

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
1260 København K

Vedrørende sagsnr. 16/036557
Fremsendt via Danske Universiteter. J.nr. 16/43333

Høringssvar vedr. høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

Aarhus Universitet takker for høringmuligheden over udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser.

Aarhus Universitet forstår lovforslaget således, at det begrænser dobbeltuddannelse i forhold til dansk statsfinansiering. Universitetet lægger derfor til grund, at uddannelser gennemført i udlandet ikke vil være omfattet af lovforslaget, potentielt med undtagelse af hele uddannelser gennemført i udlandet finansieret med udenlandsstipendieordningen. Dette aspekt kunne med fordel præciseres i lovbemærkningerne.

Aarhus Universitet finder, at det foreslåedes lovforslag har store konsekvenser for de personer, der ønsker at skifte spor eller supplere deres tidligere gennemførte uddannelse for at kunne kompetenceudvikle sig til et arbejdsmarked i forandring. Henset til at det er en mindre gruppe personer, der har behov for at søge ind på en ny uddannelse, synes omkostningerne ved at skulle administrere efter den foreslåede lovgivning, ikke at kunne stå mål med konsekvensen.

Aarhus Universitet noterer sig, at der for den enkelte uddannelsesinstitution vil være et øget ressourceforbrug forbundet med at skulle administrere efter lovforslaget og herunder forholde sig til dispensater. Aarhus Universitet er derfor ikke enig i, at opgaven med at skulle træffe afgørelse om dispensation fra begrænsningen af dobbeltuddannelse i forhold til enkelte ansøgere, skal varetages af den enkelte uddannelsesinstitution.

I forbindelse med f.eks. indførelse af dimensionering og afskaffelse af supplerende har den korte tid, der var afsat til at implementere de nye regler, vist sig ikke at være tilstrækkelig. Det medførte, at grupper af studerende og ansøgere ikke havde mulighed for at indrette sig i overensstemmelse med de nye regler, og der opstod derfor behov for efterregulering i form af udsættelse af retskravet og midlertidige overgangsordninger.

Den foreslåede lovgivning er påtænkt at træde i kraft allerede pr. 1. januar 2017. I den forbindelse vil Aarhus Universitet gerne fremhæve, at der allerede nu vejledes frem mod optagelse i 2017 og senere. Den korte tidsfrist vil derfor ramme grupper af

Berit Eika

Prorektor

Dato: 20. september 2016

Privat tlf.: 87152032
E-mail: be@au.dk

Afs. CVR-nr.: 31119103

Side 1/2

studerende, der er blevet vejledt efter de hidtil gældende regler og som ikke har mulighed for at planlægge anderledes. Der er således behov for god tid til at implementere – også med henblik på, at udvikle den IT-understøttelse, der er nødvendig for, at universiteterne kan håndtere den foreslåede lovgivning.

Side 2/2

På den baggrund foreslår Aarhus Universitet en udsættelse af ikrafttrædelsesdatoen.

Venlig hilsen

Berit Eika,
Prorektor

Sekretariatet
Danske Universiteter
J.nr. 16/43333
E-mail: dkuni@dkuni.dk

Rektorsekretariatet

SDUs hørings svar vedr. forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (begrænsning af dobbeltuddannelse)

19. september 2016

Sagsnr. 16/43353
JS/lip/kfm

SDU har følgende bemærkning til lovforslaget:

1. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget side 2, at det er afgørende for vurderingen af, om en ansøger allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau, om der er tale om en videregående uddannelse, og om uddannelsen er gennemført med fuld statsfinansiering.

SDU ønsker en præcisering af, om begrænsningen af dobbeltuddannelse også skal omfatte ansøgere, der har gennemført en videregående uddannelse i udlandet, og hvor der således ikke er tale om uddannelse med fuld statsfinansiering.

Universitetet skal endvidere foreslå, at der gives mulighed for, at ansøgere, der tidligere har gennemført en fuld statsfinansieret uddannelse, kan gennemføre en ny uddannelse på samme niveau, såfremt der er plads på uddannelsen (som nu), og såfremt den gennemføres med deltagerbetaling, som det beskrives i deltidsbekendtgørelsen.

2. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, side 7, at personer, der har gennemført en professionsbacheloruddannelse, som udgangspunkt ikke kan optages på en ny professionsbacheloruddannelse eller en bacheloruddannelse på et universitet.

Det foreslås, at det fortsat bliver muligt for professionsbachelorere at gennemføre en lang videregående uddannelse, hvor uddannelsens bachelor- og kandidatdel udgør et samlet hele. Det bør f.eks. fortsat være muligt for en studeren-

de, der har gennemført en mellemlang uddannelse (f.eks. sygeplejerske), efterfølgende at gennemføre medicin-uddannelsen, hvor uddannelsens bachelor- og kandidatdel udgør et samlet hele.

3. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, side 7 – 8, at det forventes, at ministeren vil fastsætte regler om dispensation fra begrænsningen af dobbeltuddannelse.

Det er universitetets opfattelse, at det bør præciseres i hvilket omfang, der kan gives dispensation, "hvis uddannelsen ikke har været anvendt på arbejdsmarkedet i et nærmere fastsat antal år, hvor den oprindelige uddannelse er væsentligt ændret eller helt bortfaldet". Som det fremgår nu, vil alle, der ikke har brugt deres uddannelser i 'et nærmere fastsat antal år', have mulighed for at tage en ny uddannelse på samme niveau. Universitetet efterspørger en præcisering af, om dobbeltuddannelse kan tillades ved en uddannelse, hvor man ikke har haft mulighed for at bringe de kompetencer, man har erhvervet sig ved en given kandidatuddannelse i spil i et nærmere fastsat antal år, og de som følge deraf er forældede, hvorfor ny uddannelse på samme niveau kan tillades.

4. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, side 8, at ministeren kan undtage bestemte videregående uddannelser fra begrænsningen af dobbeltuddannelse, når det eksempelvis er begrundet i et særligt arbejdsmarkedsbehov.

SDU skal her f.eks. påpege erhvervslivets store behov for medarbejdere med tekniske videregående uddannelser.

Universitetet finder tillige, at det er væsentligt, at forslag om begrænsning af dobbeltuddannelse sikrer muligheden for fleksibilitet i arbejdsstyrken, så den ikke er begrænset af et tidligt studievalg truffet i gymnasiet eller umiddelbart efter.

5. SDU skal afslutningsvis påpege, at lovforslaget i flere tilfælde vil medføre behov for en faglig vurdering af, om ansøgningen om optagelse er omfattet af begrænsningen af dobbeltuddannelse, og om ansøger er omfattet af de beskrevne dispensationsmuligheder. SDU vurderer derfor, at lovforslaget vil medføre yderligere offentlige administrative omkostninger på SDU i relation til vurderingen af ansøgninger i forbindelse med optagelsen af studerende, jf. bemærkningerne side 6 om lovforslagets økonomiske konsekvenser.

På rektors vegne

Jørgen Schou
Sekretariatschef

Fra: [Helle Thomsen](#)
Til: [Danske Universiteters mailbox](#)
Cc: [Lone Vestergaard](#); [Ann-Pia Valentin Sørensen](#); [Lisa Krogh Christensen](#); [Heidi Linnemann Prehn](#); [Christina Dellgren Knudsen](#); [Lise Holmgaard](#); [Tina Grønlund Jespersen](#); [Kirsten Jakobsen](#); [Jakob Stampe](#); [Oktav Øzbek](#); [Eva Marie Althoff Schäfer](#); [Kristina Larsen](#); [Pernille Bunk Nielsen](#); [humsamf](#); [ADM Teknat/Sund fakultetskontor](#); [Prorektor](#)
Emne: SV: Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (begrænsning af dobbeltuddannelse)
Dato: 20. september 2016 11:29:50
Vedhæftede filer: [image002.png](#)
[image003.jpg](#)

DKUNI J.nr. 16/43333
AAU sagsnr. 2016-402-00011

Høringsvar vedr. høring over forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (begrænsning af dobbeltuddannelse)

Danske Universiteter har i mail af 31. august 2016 videresendt høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (begrænsning af dobbeltuddannelse).

Aalborg Universitet har følgende bemærkninger i forhold til det fremsendte udkast.

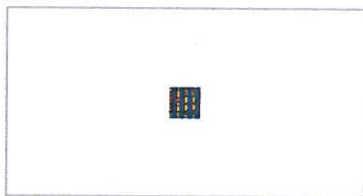
1. Det fremgår, at der eventuelt kan gives dispensation i tilfælde, hvor personer har en forældet videregående uddannelse. AAU ønsker en nærmere definition af, hvornår en uddannelse anses som forældet set i forhold til mulighederne for dispensation. AAU er opmærksom på, at der af forslaget fremgår følgende formulering: "Der er endvidere taget højde for undtagelser for personer, som har en forældet videregående uddannelse, der ikke har været benyttet i fem år.". AAU bemærker, at det med den pågældende formulering er uklart, om der hermed menes, at videregående uddannelser er forældede, når de ikke har været benyttet i fem år (fx ved arbejdsløshed, via arbejde inden for et andet fagområde eller som ufaglært), eller om der med formuleringen opstilles to betingelser, hvorefter 1) den videregående uddannelse skal være forældet og 2) den forældede videregående uddannelse skal desuden ikke have været benyttet i fem år.
2. Det fremgår endvidere, at bestemte videregående uddannelser kan undtages fra begrænsningen af dobbeltuddannelse, når dette begrundes i samfundsmæssige hensyn, eksempelvis et særligt arbejdsmarkedsbehov for personer med den pågældende uddannelse. AAU ønsker en nærmere definition af, hvilke andre samfundsmæssige hensyn end arbejdsmarkedsbehov, der vil kunne undtage en videregående uddannelse fra begrænsningen af dobbeltuddannelse. Ligeledes ønsker AAU at vide hvilke kriterier, der opstilles og/eller lægges vægt på, når uddannelses- og forskningsministeren skal vurdere, om en bestemt videregående uddannelse skal undtages fra begrænsningen af dobbeltuddannelse.
3. AAU ønsker en nærmere definition af, hvordan og på hvilken baggrund vurderingen af, om en ansøger allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau, skal ske. Er det alene uddannelsesinstitutionen, der på baggrund af de oplysninger, som ansøgeren har afgivet ved ansøgning om optagelse, der skal foretage vurderingen, eller vil der komme til at ske en kontrolopfølgning i forbindelse med

institutionens indberetning af tilgang på uddannelser.

4. AAU ønsker en nærmere definition af de økonomiske konsekvenser for uddannelsesinstitutionen ved evt. uretmæssig optagelse af en person, der tidligere har gennemført en videregående uddannelse, men som på trods af oplysningspligt ved ansøgning om optagelse har afgivet urigtige eller mangelfulde oplysninger om evt. tidligere bestået videregående uddannelser. Hvis en studerende uretmæssigt er blevet optaget på en ny uddannelse og fx har gennemført første semester, inden at det bliver opdaget, at vedkommende i forvejen har en videregående uddannelse, vil der så blive udbetalt taxametertilskud til institutionen for evt. gennemførte ECTS-point på første semester, eller vil det blive den pågældende person, der selv via deltagergebyr skal efterbetale for de beståede ECTS-point til institutionen?

Eventuelle spørgsmål kan rettes til undertegnede.

Venlig hilsen

Helle Thomsen

Chefkonsulent | Områdeleder for Sekretariatet

Telefon: (+45) 9940 9445 | E-mail: ht@adm.aau.dk | Web: www.aau.dk

Aalborg Universitet | Studieservice | Fredrik Bajers Vej 5, lokale 150 | 9220 Aalborg Øst |

Danske Universiteter
Fiolstræde 44, 1.th.
1171 København K

19. september 2016
J. nr. 16/17575
trel

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangregulering ved videregående uddannelser (begrænsning af dobbeltuddannelse)

Danmarks Tekniske Universitet (DTU) har d. 31. august 2016 modtaget Uddannelses- og Forskningsministeriet, Styrelsen for Videregående Uddannelsers høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangregulering ved videregående uddannelser (begrænsning af dobbeltuddannelse).

DTU takker for høringsbrevet og anerkender forligspartiernes behov for at sikre, at statens midler til uddannelser anvendes så omkostningseffektivt som muligt. DTU anser dog ikke nødvendigvis dobbeltuddannelse som en uhensigtsmæssig samfundsmæssig omkostning, idet også dobbeltuddannelse handler om at uddanne den bedst mulige arbejdsstyrke. DTU har en lang tradition for at videreuddanne maskinmestre, bygningskonstruktører, bioanalytikere m.fl. (se bilag) til diplomingeniører – til gavn for samfundet og arbejdsmarkedets behov for flere ingeniører. Derfor er DTU glade for, at der i bemærkningerne til lovforslaget lægges vægt på, at generelle samfundshensyn skal kunne føre til, at adgangen til bestemte videregående uddannelser ikke begrænses. DTU mener, at dette bør gøres gældende for hele ingeniørområdet, idet der er en generel mangel på ingeniører på det danske arbejdsmarked. Senest har en analyse fra Engineer the Future (2015) vist, at der i 2025 vil mangle 13.500 ingeniører og naturvidenskabelige kandidater i Danmark.

I bemærkningerne til lovforslaget fremhæves det, at begrænsning af dobbeltuddannelse skal gælde for optagelse på alle ordinære, hele videregående uddannelser med fuld taxameterfinansiering, men ikke begrænse adgangen til uddannelser med delvis statsfinansiering i efter- og videreuddannelses-systemet eller adgangen til heltidsuddannelse tilrettelagt som deltidsuddannelse. DTU skal hertil bemærke, at langt fra alle heltidsuddannelser udbydes som deltidsuddannelse (herunder ingeniøruddannelserne), og at den nye lovgivning dermed de facto vil afskære færdiguddannede fra at uddanne sig til et nyt erhverv, såfremt de allerede har en uddannelse på samme niveau. Dette kan udgøre et samfundsmæssigt problem, fx hvis arbejdstagere pga. den samfundsmæssige udvikling ikke kan finde beskæftigelse inden for deres traditionelle beskæftigelsesområde. Det glæder dog DTU, at de videregående uddannelser får mulighed for at meddele dispensation fra begrænsningen af

dobbeltuddannelse til enkeltpersoner, fx af helbredsmæssige grunde. DTU opfordrer kraftigt Ministeren til at overveje, hvorvidt dispensationsbestemmelserne for enkeltpersoner også skal kunne omfatte arbejdstagere uddannet til et arbejdsmarked, som ikke længere eksisterer.

Endelig noterer DTU, at det i lovforslagets sammenfattende skema konkluderes, at forslaget ikke vil have administrative konsekvenser for det offentlige. Hertil skal DTU bemærke, at vurderingen af, hvorvidt enkeltpersoner kan omfattes af lovens dispensationsbestemmelser vil betyde ekstra administrative omkostninger for de videregående uddannelsesinstitutioner.

Der henvises til Danske Universiteters j.nr. 16/43333.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jørgen Jensen', written over a horizontal line.

Jørgen Jensen

Underdirektør, studiechef

Afdelingen for Uddannelse og Studerende

Professionsbacheloruddannelse der fører til optagelse på diplomingeniøruddannelser ved DTU – bilag til høringsvar om dobbeltuddannelse 7/9-16

Professions- bacheloruddannelser (PBA)	Adgangsgivende til	Skal dog supplere med				
		Matematik A	Fysik B	Engelsk B	Kemi C	Kemi B
Bygningskonstruktør (PBA)	15120 Byggeri og Infrastruktur		X	X	X	
	15115 Bygningsdesign	X	X			(Ikke et krav)
	15110 Arktiskteknologi					
Bioanalytiker (PBA)	15135 Kemi og Bioteknik		X	X		
	15150 Kemiteknik og Int. Business	X	X			Har bioteknologi på A-niveau, hvilket erstatter kemi på B-niveau
	15127 Fødevareranalyse					
	15180 Sundhedsteknologi					
	15140 Maskinteknik					
Maskinmester (PBA)	15110 Arktisk teknologi					
	15125 Elektroteknologi					
	15130 IT-elektronik (Ikke Kemi C)	X	X	X	X	(Ikke et krav)
	15120 Byggeri og infrastruktur					
	15147 Produktion					
	15135 Kemi og Bioteknik (Kemi B)					
15170 Elektrisk Energiteknologi						
Skibsfører (PBA)	15140 Maskinteknik					
	15110 Arktisk teknologi					
	15125 Elektroteknologi					
	15130 IT-elektronik (Ikke Kemi C)	X	X	X	X	(Ikke et krav)
	15120 Byggeri og infrastruktur					
	15147 Produktion					
Sygeplejerske (PBA)	15135 Kemi og Bioteknik (Kemi B)					
	15170 Elektrisk Energiteknologi	X	X	X	X	(Ikke et krav)

20. september 2016

Copenhagen Business School
Dekansekretariatet for
uddannelse
K.1.68
2000 Frederiksberg

Michala Tomra
Specialkonsulent
Tlf.: 3815 33 00

mt.edu@cbs.dk
www.cbs.dk

BEGRÆNSNING AF DOBBELTUDDANNELSE

CBS takker for modtagelse af ovennævnte lovændring i høring.

Som udgangspunkt har CBS fuld forståelse for, at statsfinansierede uddannelser skal komme samfundet til gavn og ikke kun tilgodese personlige behov.

Det er dog heller ikke vores indtryk, at studerende søger optag på en ekstra videregående uddannelse uden en god begrundelse. Det være sig behov for ændring af arbejdsmiljø (fysisk eller psykisk), problematiske jobudsigter el. lign., hvor det i langt de fleste tilfælde ville være en bedre samfundsmæssig investering at give mulighed for en ny uddannelse (evt. på samme niveau eller lavere), frem for at denne ret forbeholdes de, der har råd til at betale, og det endda kun inden for fagområder, hvor der er tradition for efter-/videreuddannelse.

CBS anbefaler, at eksempelvis det kommende "Udvalg om bedre universitetsuddannelser", som blev bebudet i forbindelse med regeringens finanslovsforslag 2017, medtager en undersøgelse af, i hvilken grad det nuværende udbud af efter-/ videreuddannelser på universiteterne dækker det reelle behov for denne type af uddannelser – både på bachelor- og kandidatniveau. I forlængelse af ovenstående høring må det forventes, at efterspørgslen på sådanne uddannelsesformer vil stige betydeligt. I samme forbindelse finder CBS det relevant at undersøge, hvorvidt de ganske komplekse ramvilkår omkring udbud af efter-/ videreuddannelse med fordel kunne forenkles og smidiggøres. CBS deltager naturligvis gerne i dette arbejde.

Med venlig hilsen

Wilbert van der Meer

Side 1 / 1

Styrelsen for Videregående uddannelse

Bredgade 43
1260 København K
Sagsnr. 16/036557

23. september 2016

HØRINGSSVAR VEDRØRENDE FORSLAG OM ÆNDRING AF LOV OM ADGANGSREGULERING VED VIDEREGÅEDE UDDANNELSER (BEGRÆNSNING AF DOBBELTUDDANNELSE)

Danske Studerendes Fællesråd (DSF) har med interesse læst udkastet vedr. begrænsning af dobbeltuddannelse. Overordnet mener vi, at det er vigtig at have fokus på at sikre et fleksibilitet og gennemsigtigt uddannelsessystem. Vi finder dog, at dette forslag trækker i en negativ retning idet mulighederne for studerendes sammensætning af løbende uddannelsesvalg begrænses. Ligeledes frygter vi, at de forskellige dispensationsmuligheder kan skabe mindre gennemsigtighed for optagelsesprocesserne. Vi medgiver, at dobbeltuddannelse kan virke begrænsende for andre ansøgere, men at nuværende bekendtgørelser allerede begrænser dette. Derudover er vi stærkt kritiske over for, at forslaget lægger op til øget brugerbetaling, og vi mener ikke, at muligheden for at foretage omvalg i forhold til karriere, område o.l. bør betinges af personers økonomiske vilkår.

Vi finder det positivt, at personer fortsat vil have mulighed for at tage en uddannelse på et højere niveau end deres forrige. Ligeledes er vi glade for, at der er forståelse for, at personer kan have gode grunde til at søge optagelse på en ny videregående uddannelse. Hertil finder vi det vigtigt at bemærke, at der ikke forlægger indikationer på, at der er systematiske kombinationer af dobbelt uddannelse. Af de 2.200 personer fra 2014 er der således tale om 1.500 forskellige kombinationer. Generelt er der altså tale om unikke sager, som skal behandles, hvor dette tidligere ikke har været praksis. Vi gør opmærksom på, at en sådan sagsbehandling vil have administrative omkostninger, som ikke er indeholdt i forslaget. Dette er selvfølgelig problematisk, da forslagets sigte er at frigøre midler til dagpengeaftalen.

Derudover har vi en række bekymringer. Vi mener, at forslaget vil føre til flere uddannelsesskift, som i realiteten vil være unødvendige. Dette betyder, at man går glip af et højere afsluttet uddannelsesniveau, hvilket på nuværende tidspunkt både er godt i forhold til den enkeltes muligheder på arbejdsmarkedet og for staten. Hertil er vi bekymrede for, at der ikke er understøttende vejledningsmuligheder. Som nævnt overfor vil forslaget medføre mindre

gennemsigthed for ansøgere. Dette medfører selvfølgelig et ekstra behov for studievejledning, som der på nuværende tidspunkt ikke er afsat ressourcer til.

I forhold til dispensationsmuligheder finder vi det positivt, at man både tager hensyn til helbredsmæssige årsager, forældet undervisning, og at man også påtænker at lave en tydelig liste over uddannelse, hvor dobbelt uddannelses forsat vil være mulig. Vi undrer os dog over, at faglige hensyn ikke er et parameter. Dette gælder fx i forhold til personer, som ønsker at opnå fagkombinationer, der ville være meningsfulde i forhold til undervisningen på de gymnasiale uddannelser. Ligeledes mener vi også, at personer, som ønsker en hurtigere overgang til arbejdsmarkedet, bør have denne mulighed. Det gælder fx bachelorer inden for civilingeniørområdet, som ønsker at være diplomingeniører i stedet. Endeligt finder vi det kritisabelt, at undtagelses- og dispensationsmulighederne vil afhænge af, at den udestående finansiering tilvejebringes. Det virker besynderligt og administrativt tungt, at fx personers helbredsmæssige situation ikke alene kan give dispensation, men også antallet af ansøgere for en sådan dispensation. Derudover finder vi dog også uklart, hvilket centralt organ, som sikrer, at der ikke gives for mange dispensationer.

Afslutningsvis vil vi gerne rejse en kritik af forløbet omkring indeværende forslag. Vi mener, at det er problematisk, at forslaget er blevet vedtaget med meget kort behandlingstid, som en del af en anden aftale. Dette er sket uden en ordentlig mulighed for inddragelse af de involverede aktører eller en demokratisk debat. Vi håber, at der er tale om et helt ekstraordinært tilfælde og at komme processer vil være mere inddragende.

På vegne af Danske Studerendes Fællesråd

Andreas Birch Olsen
Næsteformand og uddannelsespolitisk ordfører
Tlf.: +45 28 19 45 01
E-mail: andreas@dsfnet.dk

Thomas Voigt Lund

Fra: Lars Djernæs <ldj@fanet.dk>
Sendt: 23. september 2016 10:59
Til: UD-CJU - Høringssvar; Thomas Voigt Lund
Cc: Mariane Dissing; Jette Hartø
Emne: VS: Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)
Vedhæftede filer: Høringsbrev - begrænsning af dobbeltuddannelse.pdf; Udkast til lovforslag - begrænsning af dobbeltuddannelse - 31 8 2016.pdf; Høringsliste - begrænsning af dobbeltuddannelse.pdf
AppServerName: esdh-ufm-koncern
DocumentID: 16/036557-32
DocumentIsArchived: -1

FA takker for høringen vedr. forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser.

FA anerkender behovet for til stadighed at trimme de offentlige udgifter. FA mener imidlertid, at en begrænsning af dobbeltuddannelser principielt trækker i den forkerte retning i forhold til en målsætning om at øge arbejdsstyrkens fleksibilitet og omstillingsevne, som er afgørende vigtig for dansk erhvervslivs konkurrenceevne og vækst.

FA er opmærksom på, at forslaget giver muligheder for dispensation, herunder i forhold til forældede videregående uddannelser og i forhold til områder med et særligt arbejdsmarkedsbehov, hvor der fortsat skal være mulighed for at tage mere end én videregående uddannelse på samme eller lavere niveau. FA skal opfordre til, at uddannelses- og forskningsministeren i udmøntningen af lovforslaget sikrer en betydelig grad af fleksibilitet i forhold til disse dispensationer.

Med venlig hilsen
Lars Djernæs
Uddannelses- og beskæftigelsespolitisk chef
ldj@fanet.dk

Telefon: +45 3391 4700
Direkte: +45 3338 1627

Finanssektorens Arbejdsgiverforening

Amaliegade 7
1256 København K

Besøg os på www.fanet.dk og abonnér på [vores nyhedsmail](mailto:vores.nyhedsmail)

Fra: Thomas Voigt Lund [<mailto:tv1@uds.dk>]

Sendt: 31. august 2016 15:26

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; atvmail@atv.dk; ac@ac.dk; Info-Akademiraadet <info@akademiraadet.dk>; mail@arkitektforeningen.dk; A-RAADET - enhedspostkasse <council@akkr.dk>; a@aarch.dk; organisation@c3.dk; rektor@cbs.dk; cbs@cbs.dk; A-AKKR - hovedpostkasse <akkr@akkr.dk>; eva@eva.dk; Innovationsfonden <kontakt@innofond.dk>; holstorama@gmail.com; info@dmjx.dk; info@shipowners.dk; dtu-rektor@adm.dtu.dk; dtu@dtu.dk; da@da.dk; dac@dac.dk; info@danskbyggeri.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; kontakt@firmaidraet.dk; dif@dif.dk; di@di.dk; dm@dm.dk; op@co-sea.dk; duf@duf.dk; info@danskeark.dk; design@danishdesigners.com; info@danskeerhvervsakademier.dk; dh@handicap.dk; info@dkkh.dk; dl@landskabsarkitekter.dk; uc-dk@uc-dk.dk; regioner@regioner.dk; fsr@fsr.dk; dsf@dsfnet.dk; dkuni@dkuni.dk; dt@datatilsynet.dk; info@danishdesignassociation.com; info@dgi.dk; lundgren198109@hotmail.com; dk@designskolenkolding.dk; dch@dch.dk; hs@royalacademy.dk; info@kadk.dk; info@eakolding.dk; eal@eal.dk;

eamv@eamv.dk; easj@easj.dk; syd@easv.dk; vest@easv.dk; info@eaaa.dk; kontakt@cphbusiness.dk;
eadania@eadania.dk; mail@finansraadet.dk; Finanssektorens Arbejdsgiverforening <fa@fanet.dk>;
finanstilsynet@ftnet.dk; fms@fms.dk; fritforum@fritforum.dk; ftf@ftf.dk; ida@ida.dk; rektor@itu.dk; itu@itu.dk;
kl@kl.dk; info@konservativestuderende.dk; kea@kea.dk; info@msk.dk; rektor@adm.ku.dk; ku@ku.dk;
tch@lederne.dk; lc@skaf-net.dk; ll@llnet.dk; eikmoen@gmail.com; marnav@marnav.dk; martec@martec.dk;
mf@mmf.dk; cosea@co-sea.dk; kab@kons.dk; info@seaman.dk; info@phmetropol.dk; ucc@ucc.dk; uc-dk@uc-dk.dk; pls@pls.dk; carsten@rousing.net; torben.holm@kadk.dk; ahs@aams.dk; lejesvenden@live.dk;
soren.n.s@gmail.com; jg@marnav.dk; hsp@fms.dk; info@rigsrevisionen.dk; rektor@ruc.dk; ruc@ruc.dk; Rådet for
Erhvervsakademiuuddannelser og Professionsbacheloruddannelser <rep@uds.dk>; sdsformand@sdsnet.dk;
mail@simac.dk; post@skipperskolen.dk; stiftelsen@georgstage.dk; forstander@svesoef.dk; info@svesoef.dk;
rektor@sdu.dk; js@sdu.dk; sls@dsr.dk; mail@soefartens.org; fg@soefartens.org; pgh@soefartens.org;
teknig@teknig.dk; tl@tl.dk; Pernille Trojahn Kristiansen <petk@uds.dk>; Søfartsstyrelsen Hovedpostkasse (SFS)
<SFS@dma.dk>; ucl@ucl.dk; ucn@ucn.dk; ucsj@ucsj.dk; ucsyd@ucsyd.dk; viauc@viauc.dk; rektor@adm.aau.dk;
aau@aau.dk; rektor@au.dk; au@au.dk; aams@aams.dk

Cc: Adrian Lema <adl@ufm.dk>; Louise Kornmaaler <lok@ufm.dk>; Hanne Meldgaard <hme@ufm.dk>; Bente Olsen <BO@uds.dk>; Eva Jensen <eje@uds.dk>; Jette Søgren Nielsen <jsn@uds.dk>; Peder Michael Sørensen <PMS@uds.dk>; Jens Storm <JST@uds.dk>; Patrizia Marchegiani <pama@uds.dk>; Carsten Aabo <caa@uds.dk>; Rikke Lise Simested <RILS@uds.dk>; Elise Bromann Bukhave <ebb@uds.dk>; Ulf Melgaard <ulf@ufm.dk>; Søren Langelund Klit <skl@ufm.dk>; Jimmy Bruun Felthaus <jbf@uds.dk>; Kim Dehn <kde@uds.dk>

Emne: Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

Høring: Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

Hermed sender Uddannelses- og Forskningsministeriet, Styrelsen for Videregående Uddannelser, udkast til forslag til ændring af adgangsreguleringsloven i høring.

Vi beder om bemærkninger **senest fredag den 23. september 2016, kl. 14.00.**

Bemærkninger sendes til jur-hoeringssvar@uds.dk og tvf@uds.dk med angivelse af "sagsnr. 16/036557" i emnefeltet.

Med venlig hilsen

Thomas Voigt Lund
Specialkonsulent
Center for Jura
Direkte telefon: + 45 7231 8664
E-mail: tvf@uds.dk

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
DK-1260 København K
Telefon: +45 7231 7800
Fax: +45 7231 7801
E-mail: uds@uds.dk
Ufm.dk

Ravning 23. september 2016

Høringssvar til Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelser)

Konservatorskolens Aftagerpanel repræsenterer de virksomheder, institutioner m.v. der beskæftiger konservatorer uddannede ved Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering.

Inden for konservatorfaget har det siden uddannelsens grundlæggelse i 1973 været kutyme at ansøgere til konservatoruddannelsen blev rekrutteret på baggrund af deres manuelle og kreative færdigheder **udover** de formelle krav til optagelse på en videregående uddannelse. Det har betydet, at langt de fleste dimittender fra Konservatorskolen havde halve og hele uddannelsesforløb bag sig før optaget – det være sig korte, mellemlange eller til dels videregående uddannelser. De alsidige faglige profiler har vist sig at være eftertragtede for f.eks. museumsverdenen. Ikke mindst i en tid hvor ressourcerne til stadighed skal optimeres og udnyttes bedst muligt har denne ordning vist sig særdeles frugtbar for aftagerne.

Hvis vi sammenligner os med tilsvarende uddannelser i udlandet, er der som regel en forudgående praktikperiode som forudsætning for at blive optaget på uddannelsen. Det har vi ikke i Danmark, derfor kompenserer vi ved i praksis at rekruttere blandt de, der har forudgående kundskaber af enhver relevant art. Med lovforslaget vil danske konservatorer fremover blive dårligere stillet end vores udenlandske kolleger – og da markedet for konservatorer er internationalt, vil dette forhold have betydning for danske konservators fremtidige ansættelsesmuligheder.

Da der kun optages 50 studerende hvert 3. år, ved vi, at en del af de aspiranter, der ikke optages i første forsøg, benytter den lange ventetid til at skærpe deres chancer for optagelse gennem yderligere relevant uddannelse – dog uden fortsat at være garanteret optagelse. Det vil være en naturlig konsekvens af lovforslaget, at disse mennesker ikke vil være tilskyndet til at færdiggøre nogen uddannelse, før de er garanteret optagelse på konservatoruddannelsen, og vi risikerer derved et spild af muligheder og studieår, der ikke gavner nogen – og i øvrigt går stik imod fremdriftsreformens mål.

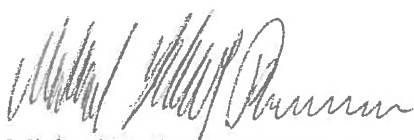
Vi frygter, at lovforslaget vil reducere mængden af ansøgere til konservatoruddannelsen. Vi er bekymrede for, om vi overhovedet vil få nok konservatorer til at dække det fremtidige behov i et arbejdsmarked, hvor beskæftigelsen ligger over landsgennemsnittet (herunder laveste dimittendarbejdsløshed i forhold til de øvrige kunstneriske og humanistiske uddannelser).

Vi frygter endvidere, at førstegangsansøgerne vil fravælge den danske uddannelse og søge ind på bacheloruddannelser i konservering i udlandet, og senere måske tage deres kandidatgrad i Danmark. Vi mener det er dårlig måde at understøtte den danske konservatoruddannelse på i en tid, hvor KADK i forvejen er ramt af alvorlige nedskæringer som følge af dimensioneringerne på arkitekt- og designuddannelserne.

Omvendt står den økonomiske gevinst ikke mål med den skade, lovforslaget vil påføre konservatoruddannelsen.

Aftagerpanelet ønsker derfor fortsat, at Konservatorskolen skal kunne rekruttere konservatorer med andre uddannelsesmæssige kompetencer. I den udstrækning de omfatter videregående uddannelser har vi noteret, at der åbnet mulighed for dispensation, hvis særlige forhold taler herfor. Vi vil bede om, at der bliver skabt mulighed for en permanent dispensation for så vidt angår optagelse på Konservatorskolen.

Med venlig hilsen

Michael Højlund Rasmussen
ledende konservator, Konserveringscenter Vest
fmd. for Konservatorskolens Aftagerpanel

Uddannelsesstyrelsen
Att. specialkonsulent Thomas Voigt Lund
E: jur@hoeringssvar@uds.dk;
tvf@uds.dk;

2016-08-23
J.nr.:10/sags nr.
RKU/afsender
rku@kadk.dk

Svar vedr. begrænsning af dobbeltuddannelse (Lovforslag om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser), UDS-sagsnr. 16/036557

RKU-institutionerne tager afsæt i, at lovforslaget er fremsat på baggrund af aftale mellem regeringen og forligspartier i aftale af 20. maj 2016 om "Et tryggere dagpengesystem". RKU-institutionerne har forståelse for de samfundsmæssige hensyn, der ligger bag formålet med at regulere adgangen til videregående uddannelser for personer, der allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau.

Bygningskonstruktører

Bygningskonstruktøruddannelsen er i dag adgangsgivende til bacheloruddannelsen i arkitektur, jf. adgangsbekendtgørelsens § 3, Stk. 2. (BEK nr. 224 af 11/03/2014 om adgang til kunsthåndværkeruddannelser og bacheloruddannelser ved de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner): "Adgangsgivende eksamen til bacheloruddannelserne i arkitektur kan tillige opfyldes ved bygningskonstruktørek-samen"

Arkitektskolen Aarhus og Kunstakademiets Arkitektskole lægger stor vægt på fortsat at kunne optage netop professionsbachelor med uddannelse som bygningskonstruktører: Bygningskonstruktører bidrager med deres uddannelsesmæssige baggrund med relevante kompetencer til studiemiljøet.

For bygningskonstruktører er muligheden for at blive optaget på en af vores arkitektuddannelser en mulighed for at omsætte faglige ambitioner og faglige erfaringer til en kunstnerisk uddannelse som kandidat i arkitektur.

RKU ønsker derfor, at der bliver givet dispensation til at bygningskonstruktører kan søge om optagelse på bacheloruddannelsen i arkitektur på samme vilkår som i dag.

Konservatorer

Konservatoruddannelsen har alene optag hvert 3. år. Ansøgere til Konservatorskolen har derfor ofte en forudgående uddannelse. Ansøgerne kombinerer deres første uddannelse med uddannelsen i konservering. For Konservatorskolen bidrager det til flere kompetencer til gavn for det faglige miljøer på uddannelsen og på arbejdspladserne.

Denne praksis svar til praksis i andre lande, hvor optag på tilsvarende uddannelsen ofte forudsætter, at ansøgere har gennemført en faglig praktikperiode.

RKU ønsker derfor, at der bliver givet dispensation til at konservatoruddannelsen fortsat kan optage personer med en forudgående bacheloruddannelse.

Det er RKUs forståelse, at lovbemærkninger til § 1, nr. 1 på side 8 giver grundlag for at kunne give disse to dispensationer: "Ministerens vil .....kunne fastlægge, at bestemte uddannelser undtages fra begrænsningen af dobbeltuddannelser".

Mange hilsner

Elsebeth Gerner Nielsen
Rektor, RKU-formand